

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 466 · CENA 60,00 DIN

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU



Nemačka 1,90 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,70 €
Holandija 2,00 €
Belgija 2,00 €
BIH 1,80 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,75 €
Hrvatska 10 KN
Slovenija 1,50 €
5. april 2013.

KLOPKA ZA HOLIDEJA

★ **DOK HOLIDEJ** ★

466

Frenk Larami

KLOPKA ZA HOLIDEJA

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 466

Direktor

Vladimir Novaković

Odgovorni urednik

Viktorija Draginčić

Naslov originala

Frank Laramy

HUNTING ON HOLLIDAY

Recenzija i adaptacija

Nikola Šimunović

Likovna obrada naslovne strane

Branislav Kerac

Ilustracija

Branislav Kerac

Branislav Perković

Tehnički urednik

Franjo Varga

Štampa: 27. III 2013.

Tržište: 5. IV 2013.

CIP–Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
82–31 (5)

DOK Holidej / odgovorni urednik Viktorija
Draginčić. – 1972, br. 1 –. – Novi Sad: Marketprint,
1972–, –21 cm. (Edicija vestern romana)

Mesečno.

ISSN 0353–0000

COBISS. SR–ID 61129986

Izdaje: MARKETPRINT (Novi Sad, 21102 p. fah 20)

Štampa: DOO MAGYAR SZÓ – Kft. OJ Štamparija FORUM, Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

Generalni distributer: GLOBAL PRESS d.o.o. Beograd

Direktor: Vladimir Novaković. Odgovorni urednik: Viktorija Draginčić

Naslov originala: Frank Laramy – HUNTING ON HOLLIDAY

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Nikola Šimunović

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji način.

Danju je bila prava dama iz najfinijeg bostonskog društva ali je zato noću u Dokovom zagrljaju njeno ponašanje postajalo izuzetno razuzdano.

I ovoga puta je uletela u njegovu hotelsku sobu, kao da je progone. Dok nije bio iznenađen, pošto ju je očekivao. Kao i uvek takvom je žestinom zalupila vrata za sobom da je to ličilo na plotun iz sto pušaka.

Dok je pogleda začuđeno. No, ovoga puta nije kao i obično zastala kod vrata i počela da se svlači, nego je dotrčala do njega i pala mu u naručje.

U njenim očima se ogledao smrtni strah. Drhtala je celim telom.

– Dok, moraš...

Nije stigla da dovrši rečenicu kada se na vratima začu glasno lupanje. Vrata se po drugi put otvoriše i u njima se pojavi visoki vitki major konjice Sjedinjenih Država i zastade na pragu sa teškim službenim revolverom u ruci.

Doku nikako nije bilo jasno šta se to dešava. Nesvesno je zaštitnički gurnuo ovu inače izuzetno senzual-

nu, a sada na smrt preplašenu ženu iza sebe.

Sve se odvijalo takvom brzinom, da Dok nije bio u stanju da trezveno razmišlja,

– Stanite, ne pucajte! – bilo je jedino što je mogao da izusti.

Scene ljubomore! Šta drugo bi ovo moglo da bude?

– Izazivam vas na dvoboj, Dok. I to ovde u ovom času – prosikta major.

– Na dvoboj? – Holidej se blago nasmeja i izusti ono o čemu je upravo razmišljao. – Svakako, ali bih hteo samo da vas upozorim da već držite vaš kolt u ruci.

Dalje nije stigao, pošto je u tom trenutku majorov kolt već počeo da bljuje vatru.

Dok se u istom trenu instinktivno baci u stranu i povuče damu za sobom. Istovremeno odgovori vatrom, tako da major nije uspeo da još jednom upotrebi svoje oružje. Dok je gađao njegovu desnu ruku, ali ga je u padu pogodio tačno u čelo.

Major pade na pod i opruži se celom dužinom.

Dok se polako spustio na krevet.

– Ja imam sasvim drugačije predstave o dvoboju. A siguran sam da i mnogi drugi dele moje mišljenje.

Dama se hitro podiže sa poda, ispusti prodoran krik i pade pored mrtvog majora.

– Holideje! – poče da viče. – Upravo si ubio moga muža.

Holidej poče začuđeno da vrti glavom. Nikako nije uspevao da sklopi ovaj nedokučivi mozaik. Zar mu se nije zaklinjala da je on prvi čovek u njenom životu koga je stvarno volela!

Kako je mogao da zna da je udata?

Ispred vrata se začu galama i bat teških čizama. Dok se podiže sa kreveta i pogleda u pravcu još uvek otvorenih vrata. U istom momentu u sobu uđu vojnici, sa poručnikom čelu i opkoliše Doka. Poručnik pogleda majora.

– Mrtav je! – reče žena plačnim glasom.

– Da li je on pucao? – upita poručnik, upirući pritom sabljom u Doka.

Žena ćutke klimnu glavom.

Preskočivši majorovo telo, poručnik priđe Doku i reče: – Mister Holidej, vi ste uhapšeni!

– Protestujem! – odvrati Dok.

– Major je bio taj koji je sa revolverom u ruci upao u moju sobu i počeo odmah da puca. Tek nakon toga sam ja potegao oružje. Šta je trebalo da učinim? Da dozvolim da me ubije?

Dok htede da vrati svoj revolver u futrolu, no na poručnikov znak jedan vojnik mu priskoči i ote mu oružje iz ruke.

– U tvrđavi ćemo to vrlo brzo razjasniti! – reče poručnik.

– Ipak bi najjednostavnije bilo da se sve ovo ovde razjasni – reče Dok pokazujući pri tome na ženu koja je još uvek klečala pored majora. – Pitajte jednostavno gospođu Markunos! Ona je bila prisutna kada se major pojavio. Zar to nije mnogo jednostavnije?

– Sve ćemo to uraditi – odgovori poručnik, ali u tvrđavi. Nakon toga poručnik naredi svojim vojnicima da izvedu Doka.

Vojnici počese da ga guraju iz sobe. Klarisa Markunos izgleda uopšte nije bila svesna događaja koji su se odigravali oko nje. Ona je i dalje neprekidno jecala.

U holu hotela su se već bili okupili brojni gosti, kao i hotelsko osoblje. U njihovim očima Dok je bio obični ubica, pošto je neko očigledno pratio razgovor u njegovoj sobi, a zatim se sve to kao vatra pronelo čitavim hotelom. I ne samo tu, pošto su se u tom trenutku već i gradski šerif i doktor penjali stepenicama do Dokove sobe. Poručnik je predao komandu naredniku, te se zajedno sa šerifom i doktorom vratio na mesto događaja, izveštavajući ih o onome što se upravo dogodilo. Činjenica

što su vojnici odvodili Doka, šerifu se nije mnogo sviđala, pošto je smatrao da hapšenje ubice ipak spada u njegove, a ne u poručnikove poslove. No, na kraju ipak odluči da se ne meša, dozvolivši da vojnici odvedu Doka.

Vojnici su vodili Doka kroz ceo grad do uzbrdice na kojoj se nalazila tvrđava. Koračali su sredinom ulice, a prolaznici su se sklanjali levo i desno, i nemo posmatrali kolonu koja se udaljavala.

Tvrđava se zvala Kamp San Karlos.

Dok je na putu do tvrđave mogao sto puta da im umakne, ali zašto? Svakako, on je ubio majora, ali tek nakon što je ovaj otvorio vatru na njega. Šerif će to sigurno lako utvrditi. Pored toga, imao je i svedoka – Klarisu Markunos, majorovu ženu.

To da je ona bila majorova žena Doku zaista nije bilo poznato. Ali, ko zna da li bi u tom slučaju bio u stanju da se odupre jednom takvom iskušenju. Ta žena je bila izuzetno atraktivna, a njeni pogledi koje mu je upućivala bili su ti koji su ga ohrabрили da se zainteresuje za nju.

Već nedelju dana je sedeo u hotelu u San Karlosu i čekao čoveka za vezu, koji bi ga uputio šta dalje da čini na tajnom zadatku koji mu je poverio prijatelj, federalni šerif Vajat Erp. Odlučio je da to vreme pro-

vede u društvu zanosne žene koja mu se nudila.

Dežurni oficir je sačekao povorku na ulazu u tvrđavu. Narednik predstavi Doka ne po imenu, već kao spodobu koja je ubila majora Markunosa.

Dok ćutke pređe preko narednikovog komentara, a jedino što je zahtevao, bilo je da ga odmah odvedu do komandanta tvrđave.

Dežurni oficir, jedan u službi već osedeli poručnik, odmeri Doka od glave do pete.

– Komandant upravo večera tako da ćeš morati da se strpiš. Ja da sam bio na tvom mestu pokušao bih da stvar prvo rešim pesnicom, a ne odmah revolverom. Sada ćeš morati ovde da se smestiš dok te komandant ne pozove. Na žalost nemamo za tebe ništa bolje od naše zatvorske ćelije. Vodite ga!

– Zove se Dok Holidej – reče narednik dežurnom u zatvorskom bloku.

– On je ubio majora Markunosa.

– Polazi za mnom vuicibatino – uzvрати ovaj, vadeći iz džepa veliki svežanj kjučeva. – Takve lepotane u civilu kao što si ti ovde najviše volim. Prvo ćeš dobiti nešto za okrepljenje, a onda kofu kreča i krpu za čišćenje poljskih klozeta. Teško tebi ako grede ne budu bele kao sneg na onim brdima.

Dok se pomalo umorno nasmeja i reče – Pa, ne verujem baš da ću do tle dogurati.

Međutim, tu se grdno prevario. Prvo su ga strpali u ćeliju, dali mu tanjir vodene supe, da bi ga nakon jednog sata pod stražom zajedno sa još dvojicom zatvorenika, koji su kao vojnici pretukli svog narednika, povelili u najudaljeniji deo tvrđave da čisti poljske klozete.

Dok sve ovo još uvek nije shvatao ozbiljno i bio je čvrsto ubeđen da će se sve vrlo brzo razjasniti. Međutim, vreme je prolazilo, a komandant ga nije primao.

Komandant tvrđave, pukovnik Bišop, nije bio unapređivan još od rata. Po njegovom mišljenju trebalo je još davno da postane general. Umesto toga su ga ona gospoda iz ministarstva rata ostavila da ovde u ovoj pustinjskoj rupi polako krepava. Još samo dve godine pa će ga penzionisati, a on će i dalje nositi ove bedne oznake običnog pukovnika.

To je bila nepravda koju su mu naneli njegovi drugovi koji su nekada nosili iste činove kao i on. No, i pored toga što su oni tokom rata pokazali daleko manje hrabrosti od njega, oni su bili ti koji su nakon rata uznapredovali u službi.

Sve ovo je objašnjavao time da ti zlobnici u Feniksu nisu želeli da se on nađe u njihovoj blizini, pošto bi svi oni morali da se postide kada bi

se poveo razgovor o njegovim ratnim uspesima. A koji čovek bi bio spreman na tako nešto? Donekle je i mogao da ih razume, ali, to ipak nije bila nikakva uteha za njega.

Jedan jedini čovek na ovom svetu imao je puno razumevanje za njegovo ogorčenje. Bio je to Kigan Bartolo!

Kigan Bartolo je bio bogati trgovac stoke koji je doveo pukovnika Bišopa na ideju da se više ne ustručava i da se sam pobrine da mirnije dočeka dan kada će ga penzionisati.

Pukovniku zaista nije lako palo to što je Kiganu postepeno prodao sve uskladištene puške koje su se koristile tokom građanskog rata. Opravdanje i utehu nalazio je u tome što mu je ovaj obećao da će ih preprodati jedino u Meksiku. Na početku je Bartolo to i činio, ali je u međuvremenu počeo da ih prodaje i Indijancima. No, pukovnik Bišop je bio svestan da je i sam suviše umešan da bi mogao da se pobuni. Odlučio je da nekako izdrži još te dve godine koje su mu preostale do penzije.

Prema njegovim izveštajima sve ove puške su se još uvek nalazile u magacinima. Problemi su nastali tek kad su iz Feniksa najavili dolazak komisije koja je imala zadatak da ispita stanje i broj postojećeg naoružanja. Kigan Bartolo sa svojim teškim trenucima pokazao pravim prijateljem. Zajedno sa svojim ljudi-

ma je dan pre dolaska komisije izveo lažnu provalu u magacin u kome se nalazilo oružje. Članovi komisije su bili pomalo sumnjičavi, ali nikako nisu uspeli da pukovniku bilo šta pripišu. Prilikom provale, Kigan i njegovi ljudi su temeljno obavili svoj posao. Najpre su smakli stražare, a onda su sve ostalo obavili bez ikakve žurbe pošto se pukovnik sa preostalom posadom tvrđave nalazio na vežbi za čije je izvođenje imao naređenje Feniksa, tako da članovi komisije nisu mogli ništa da mu prebace.

No, i pored toga su sumnjičavo napustili pukovnika i njegovu tvrđavu, a jedan bivši pukovnikov vojnik je nagovestio da će Feniks poslati nekoga da pobliže ispita celu stvar.

I sada je dakle to prokleta njuškalo bilo tu! Kiganovi ljudi su ga veoma brzo otkrili. Zvao se Dok Holidej, stanovao je u hotelu u gradu i motao se oko žene majora Markunosa. Kigan Bartolo je preuzeo na sebe da obavesti majora o neverstvu njegove žene i da ga dovede dotle da se ovaj razračuna sa njim.

Na žalost, major nije uspeo da ga ubije kako su to pukovnik Bišop i Kigan Bartolo zamislili, već je Dok ubio majora.

Pukovnik je sada bio stvarno u velikoj nedoumici šta da učini.

Kao i uvek u ovakvim situacijama u pomoć mu je priskočio njegov verni prijatelj Kigan.

– Majorova žena je dakle izjavila da je major upao u sobu i odmah počeo da puca, tako da iz toga proizilazi da je Dok majora ubio u samoodbrani – reče Kigan ukratko ono što je upravo čuo.

– Upravo tako – odgovori zabrinuto pukovnik.

– Međutim, taj tip je ovde kod tebe u zatvoru?

– Da, ali kako stvari sada stoje moraću hteo ne hteo da ga pustim, pošto se radilo o samoodbrani – prozbori pukovnik uzbuđeno.

– A svedok mu je Markunosova žena?

– Da, to sam ti već rekao! – odgovori Bišop već pomalo iznerviran ovim stalnim zapitkivanjem.

Kigan ga pogleda zamišljeno i reče. – Onda nije Dok naš najveći problem, nego ta žena koja je svog muža na tako bestidan način varala.

– Stvarno te ne razumem, Kigan!

Ovaj se umorno nasmeja i nastavi. – Ti si ovde ujedno i vrhovni sudija. Pa, onda zakaži suđenje. Holidej je ubio majora i svima nama je žao što je jadni major mrtav. Ali, to još uvek ne znači da ćemo tek tako pustiti njegovog ubicu. Osudićeš ga jednostavno na smrt i problem je rešen!

– Ali Kigan, majorova žena će na sudu potvrditi njegove navode, tako

da će to njuškalo sudnicu napustiti kao slobodan čovek.

– Upravo tu grešiš, dragi moj!

– Kako to misliš? Drugoga izbora jednostavno neću imati. U hotelskoj sobi su bili samo njih troje. Dok, major i majorova žena, A ustanovili smo i da je major pucao iz svog službenog revolvera. Šerif je zrna pronašao tačno na onom mestu na kom je prema izjavi majorove žene stajao Dok.

Kigan Bartolo počeo zamišljeno da vrti glavom. – Misis Markunos se neće pojaviti na suđenju. Moji ljudi će se već pobrinuti da ona nestane.

– Da im nećeš možda narediti da je ubiju? – upita zaprepašćeno pukovnik Bišop.

– Otkud ti ta ideja? Jedino što neće biti prisutna. Pred sudom će se pojaviti advokat koji će pročitati njeno pismo u kome će stajati da je major Markunos upao u sobu i da ih je uhvatio na delu, te da je nakon toga Dok jednostavno potegao svoj kolt i ubio ga. Kao što vidiš sve će to biti vrlo jednostavno. A nakon toga ćeš ti izreći presudu, stavićemo ga pred zid i sa dva metka je sve rešeno. A dok iz Feniksa ne stigne još jedno njuškalo, ti ćeš odavno biti u penziji, a i ovo ovde ćemo već nekako zataškati.

Pukovnik se zabrinuto zagleda u njega, no na kraju se ipak nasmeja. – To je ono čega sam uvek kod tebe

cenio, Kigan! Čovek uvek može da se pouzda u tebe.

– Zar nisam i ja uvek govorio: Mnogo ne skitaj, nego Kigana pitaj! – reče Bartolo sa pomalo samoljubivim prizvukom u glasu. Nakon toga se podiže sa stolice i reče pružajući mu ruku. – Mislim da je onda sve jasno. Ili imaš možda još neko pitanje?

– Da li se vidimo za večerom?

– Svakako, ali do tada će ona vucibatina već biti osuđena na smrt.

– Ukoliko majorova žena ne bude svedočila.

– Neće svedočiti – izusti Kigan ledeno. – Možeš me slobodno držati za reč.

– I držim te – reče pukovnik i otprati ga do vrata gde se oprostiše, a zatim Bišop pozva svog posilnog,

Ovaj gotovo u istom trenutku ulete i salutira.

– Šta je s onim civilom? – upita pukovnik.

– Trenutno čisti poljske klozete, ser!

Pukovnik klimnu glavom. – Neka tamo i ostane! Za sutra ćemo zakazati suđenje. Vi ćete preuzeti ulogu njegovog branioca. No, ne nadajte se ničemu dobrom, pošto ovaj čovek zaista nema nikakvih šansi da se živ izvuče! Nemojte ni u kom slučaju tražiti oslobađajuću presudu, već jedino milost za optuženog.

– Da, da, ser!

– Slobodni ste!

* * *

U Dokovoj glavi je vladao totalni kaos. Klarisa se nije pojavila na suđenju. Neki bledunjavi mladić je pročitao njeno pismo u kome ne samo što nije potvrdila njegove navode, nego ga je još i teško teretila. Nakon tog pisma pukovnik nije imao drugog izbora do da ga osudi na smrt.

Sada je u očima svih bio brutalni ubica koji je hladnokrvno uklonio svog rivala.

Stvar je postajala ozbiljna. Sada se stvarno radilo o životu i smrti. Ali zašto?

Bio je svestan činjenice da mu je život visio o koncu. Hiljadu puta je do sada mogao da umakne ovim trajavim konjanicima. Sada se kajao što to nije učinio.

Moraće da se potrudi da propušte-no što pre nadoknadi, inače će ga smaknuti kao okorelog ubicu.

Stražari izvedoše Doka iz komande utvrđenja i povedoše ga prema završnom bloku.

Kako je Klarisa Markunos mogla samo tako nešto da izjavi? Zar mu nije više puta rekla da je on jedini muškarac koga iskreno i svim svojim bićem voli? Osim toga, bila je i svesna činjenice da on nije imao pojma da je udata.

Kada izađe odavde prvo što će uraditi biće da je potraži. Uz put je napregnuto posmatrao unutrašnjost tvrđave. Ispred same kapije vežbao

je odred pešadije. Sumnjao je da su im puške napunjene, ali ukoliko bi stražari počeli da viču ili bi pak, opalili koji metak u vazduh, ovih osamdesetak vojnika bi mu sigurno onemogućili bekstvo.

Ne, ovo zaista nije bio pravi trenutak za jedan ovakav pokušaj. Pored toga, u dvorištu su se nalazili još i mnogobrojni konjanici koji su uvežbavali formacijsko jahanje Pa, kada bi i uspeo da umakne pešadincima ovih 40-50 konja bi ga sustiglo pre nego što bi i stigao u blizinu kapije.

Pitao se da li je u međuvremenu iz Feniksa stigao oficir za vezu? Međutim, niko mu zvanično ne bi mogao pomoći, jer je bio na tajnom zadatku.

Postojao je samo jedan čovek koji je mogao da mu pomogne. To je bio on sam. No, nikako mu nije bilo jasno kojim putem da pobegne iz ovog dobro čuvanog kaveza.

To je bio veliki problem koji je valjalo što pre rešiti.

Nakon pola sata su mu doneli ručak. Vojnik koji je raznosio sledovanje bio je neki žutokljunac iz Minesote koji je upravo završavao obuku.

– Hteo bih da razgovaram sa komandantom – reče Dok čim što je uzeo kašiku i posudu sa hranom koju mu je vojnik doturio kroz otvor na rešetkama od ćelije. – Možeš li to nekako da središ, momče?

– Mogu jedino tvoju želju da prenesem komandiru straže – odvрати ovaj i isceri se. – Ali, ovaj će sigurno reći da si tokom suđenja imao priliku da porazgovaraš sa komandantom.

– Ipak, imao bih nešto izuzetno važno da mu saopštim – nastavi Dok. Želeo je da ga još jednom provedu preko dvorišta gde su mu šanse za bekstvo bile kud i kamo bolje. Bio je ubeđen da pešadinci ne mogu večno da uvežbavaju strojeve korake!

– Izvestiću narednika – obeća vojnik iz Minesote i udalji se.

Dok ponovo sede na ležaj i poče da jede. Nije uspeo ni da dovrši sa jelom kada se pojavi dežurni narednik.

– Sutra u cik zore je sve svršeno, Dok! – reče ovaj i postavi se raskrečenih nogu ispred rešetki koje su odvajale ćelije od hodnika. – Dakle, ostavi ljude na miru. Sve što mogu da učinim za kućkinog sina kao što si ti je da ti pošaljem popa kome ćeš moći da se ispovediš.

Dok ga pogleda kratko i izusti dok je i dalje jeo. – Pre bih rekao da si ti pravi kućkin sln!

– Još vređaš, vucibatino jedna! – procedi narednik besno.

– Ti si obična divlja svinja koja neprekidno glavom udara o drvo i stalno se čudi kako to da drvo ne pada.

Narednik pocrvene od besa i upita. – Šta si time hteo da kažeš, pametnjakoviću?

Dok mirno dovrši svoj ručak i odgovori cereći se: – Da si svinja koja nema ništa u glavi.

Narednik ga pogleda zabezeknuto. Činilo se da će eksplodirati od besa.

– Izgleda da još uvek ne kapiraš? – upita Dok podrugljivo.

Narednik pogleda u pravcu stražarske prostorije i prodera se. – Dolazite odmah svi ovamo!

U stražarskoj prostoriji su se nalazila četiri stražara. Bili su to sve mlađi vojnici koji su bili pri kraju obuke. Za njih je jedan običan narednik još uvek bio bog, tako da ubrzo dotrčашe kao da ih je bog lično zvao.

– Ova vucibatina hoće da dobije po njušci! – dreknu narednik i otključa vrata od Dokove ćelije. – Pre nego što ga sutra smaknemo, moramo mu pokazati ko je ovde drvo, a ko divlja svinja.

– Upravo to sam hteo da kažem! – reče Dok i podiže se polako sa kreveta.

Narednik upade u pratnji one četvorice u Holidejevu ćeliju. Pet vojnika, od kojih je svaki nosio svoj teški službeni revolver u futroli.

Nasuprot njima stajao je Dok, a jedino od oružja što je imao u rukama bili su kašika i prazna posuda za hranu kojom je potrčavši napred udario narednika po glavi. Dok poče naizmenično rukama i nogama da udara oko sebe, tako da je za nekoliko sekundi gotovo pregazio nared-

nika i ona četiri žutokljunca koji ni u snu nisu računali na ovako nešto. Pre nego što su uspeli da se snađu, Dok je već bio izleteo iz ćelije zatvorivši i zaključavši vrata za sobom, pošto se svežanj ključeva još uvek nalazio u bravi.

Nakon toga ulete u stražarsku prostoriju koja je sada zvrjala prazna. Na stolu se uredno složen nalazio njegov opasač sa koltovima. Hitro ga uze i pogleda kroz prozor.

Pešadinaca više nije bilo. Međutim, direktno ispred zatvorskog bloka nalazio se postrojen vod konjice koji je bio spreman za pokret.

Doku su bila dovoljna dva koraka i već je bio napolju. Ulazna kapija je bila širom otvorena. Osim voda konjanika u dvorištu su se nalazila samo još nekolicina osmatrača i posilnih koji su jurili tamo-amo.

Dok se zalete, potrča prema vodu konjice i skoči u sedlo poslednjeg postrojenog konjanika.

– Hej, čoveče – dreknu zabezegnuto konjanik koji se čekajući komandu spremao da uzjaše i kome su uzde skoro izletele iz ruku kada je Dok poterao njegovog konja, ispuštivši krik nalik na pumu. Dok skliznu malo iz sedla u stranu, dohvati uzde i povuče ih konju preko glave.

Iz zatvorskog bloka se potmulo začuše revolverski hici. Na izlazu, stražari hitro spustiše rampu, no

Dokov konj elegantno preskoči ovu prepreku. Zatim se u dvorištu prolo-mi dreka i brojni hici. Međutim, sve su to još uvek bili hici ispaljeni u vazduh kao znak upozorenja.

I da su hteli, više ga nisu mogli pogoditi. U galopu je jahao širokom ulicom koja je vodila prema gradu. Zaustavio se kod prvih kuća, iskočio iz sedla i osvrnuo se kratko u pravcu tvrđave.

Od potere nije bilo još ni traga ni glasa. Vojska je u ovakvim trenucima uvek reagovala sporo. No, Dok je znao da će veoma brzo krenuti za njim.

Ostavio je konja pored puta i nastavio dalje pešice.

* * *

Sunce je polako već nestajalo iza horizonta, Dok je oprezno koračao ulicom tražeći kuću u kojoj je stanovala Klarisa Markunos, kao što se naknadno ispostavilo, sa svojim mužem. Dok je jedan jedini put bio u toj kući, pošto je Klarisa obično dolazila u njegovu hotelsku sobu. Tek sada mu je bilo jasno zašto. Njen muž mora da je bio na vežbi u toku one noći koju je on proveo s njom u toj kući.

Dok se još jednom osvrnuo pre nego što je otvorio vrata na niskoj dvorišnoj ogradi. Pošao je uskom stazom do kuće i pokucao na vrata.

U kući očito nije bilo nikoga.

Sa ulice se začu topot kopita.

Dok opsova i nestade u dvorištu ogromnog imanja koje je okruživalo ovu inače ne mnogo veliku kuću.

Konjanici su se zaustavili. Vojnici su sjahali i opkolili kuću. Onaj koji je vojnicima izdao ovo naređenje bio je ubeđen da će Dok prvo potražiti majorovu udovicu, kako bi razjasnio zbog čega je pred sudom dala lažnu izjavu.

Šta se ovde u stvari događalo? Da li je Klarisa ovakvu izjavu dala pod pritiskom? Da li su je silom odvukli iz njene kuće kako Dok ne bi mogao s njom da razgovara?

Sve su to bila pitanja koja su Doku prolazila kroz glavu.

On nije mogao da nasluti da je njegov zadatak već odavno bio poznat i pukovniku Bišopu, kao i njegovom prijatelju Kiganu Bartolu. Jedino on nije znao zbog čega mu je rečeno da pođe za San Karlos Siti.

Počelo je već da se smrkava kada se odred konjice povukao. Zvuk kopita nikako nije prestajao i pored toga što ni koga nije video. Dok je imao utisak kao da ga je celokupna posada utvrđenja Kamp San Karlos tražila po gradu i njegovoj okolini.

Morao je što pre da pronađe Klari-su! Bio je siguran da mu ona može reći šta se to ovde događa. Ostao je u dvorištu njene kuće sve dok se nije smrklo.

* * *

Recepcionar skoro pade sa stolice kada se Holidej pojavio u holu hotela.

Dok priđe recepciji i otvori knjigu gostiju da bi video da li je eventualno stigao neki džentlmen iz Baltimora. U knjizi su se nalazila imena desetak novih gostiju. Ali, ni iza jednog imena nije stajala napomena da je gost iz Baltimora. Osim uobičajene lozinke bila je dogovorena i ova šifra.

– Mister Holidej, šerif i vojska su vas tražili po celom gradu! – promrmlja recepcionar zamuckujući.

– Hvala vam, znam! – Dok spusti ruku na recepcionarevo rame. Njegova naklonost bila je prouzrokovana dobrim napojnicama koje mu je Dok ostavljao. I ovoga puta mu poturi novčanicu od deset dolara. – Da li ste znali da je misis Markunos udata?

– Pa, to je svima poznato – odgovori recepcionar.

– Tako dakle! Mora da sam ja onda bio pravi magarac!

– Zar vi to niste znali?

– Ma ne, sto mu gromova!

– Pa, i ja sam se čudio, ser! – reče na to recepcionar.

– Zbog čega ste se čudili?

– Pa, zbog toga što ste...Verujem da shvatate šta hoću da kažem.

Doku je bilo jasno šta je recepcionar mislio, te samo nemo klimnu glavom.

– A da li možda znate bih mogao da je nađem?

– Ona stanuje...

– Da, ali tamo sam već bio – preki-
de ga Dok i odmahnu rukom.

– Onda ni ja ne znam.

– Da li je ono gore još uvek moja
soba?

– Vaše stvari su još uvek gore, mi-
ster Holidej! – reče recepcionar i
pruži mu ključ od sobe. – Pobrину-
smo se i za vašeg konja. Hoćete li
možda račun?

On mu ga pruži i Dok se maši za
džep da bi izmirio svoje dugove.

– Čuvajte sobu za mene – reče
Dok. – Sigurno ću se vratiti. Očeku-
jem jednog džentlmena iz Baltimora.
Ako se on u međuvremenu pojavi,
ispričajte mu u kakve sam teškoće
zapao. Neka me ovde sačeka. Ali,
sve ovo neka ostane među nama,
jel' važi?

Dok ostavi recepcionaru kusur te
krenu stepenicama prema svojoj
sobi.

Polako uđe u sobu, upali svetlo i
poče da pakuje svoje stvari. Noseći
teške bisage preko ramena i svoju
torbu od krokodilske kože u ruci,
napustio je hotel i uputio se prema
štali da osedla svog Miga.

U štali je bio mrkli mrak. Dok reši
da ne pali lampu.

Ušavši unutra ulete u klopku.

– Dok, ako se samo mrdnete – za-
čuo je nečiji glas dok je stajao pored
svog konja – bićete teži za sedam
metaka, koje ću vam dok trepnete
sručiti u telo.

Odjednom odnekud blesnu svetlost
šibice. Dok ugleda nekoliko prilika
oko sebe koje su svoje revolvere dr-
žali uperene u njega. No, to nisu bili
vojnici već civili.

Doku prolete kroz glavu da su to
sigurno šerif i njegovi ljudi. Čovek
koji je kresnuo šibicu upali njome
fenjer koji se nalazio u štali.

Sada je Dok mogao da razazna
ukupno četiri čoveka. Međutim, ni-
jedan od njih nije na grudima nosio
značku.

Trojica su stajala poređani u jed-
nom redu. Samo je čovek sa fenje-
rom stajao iza njegovih leđa. Morao
je da rizikuje. Ovde je sada bilo pita-
nje života ili smrti, tako da je morao
munjevito da reaguje. Ispusti torbu,
podigne svoje koltove i povuče oba
okidača. Istovremeno, pusti bisage
da mu kliznu niz leđa u koje se kao
što je i očekivao zarilo tane koje je
ispalio čovek sa fenjerom iza njego-
vih leđa. No, tada Dok toga nije ni
bio svestan.

Njegovi koltovi su zagrmeli. Čovek
sa fenjerom nije stigao da još jed-
nom opali. Pade licem prema zemlji
ispred Dokovih nogu, dok je fenjer i
dalje goreo.

I pored toga, Dok nije mogao ništa da razazna. Štala je bila ispunjena dimom, a ujedno se osećao i težak smrad izgorelog baruta. Konji se uznemiriše i počеше uplašeno da njište.

Dok podiže bisage i torbu i osedla Miga koji se ubrzo smirio. Dim počeo polako da se diže, tako da je Dok mogao da vidi onu trojicu koji su do malopre stajali ispred njega, a koji su sada nepomično ležali na podu.

Čovek koji je stajao iza njegovih leđa počeo iznenada da se miče.

Dok mu priskoči, uhvati ga za ramena i jednim pokretom ga okrenu. – Ko ste vi i šta hoćete od mene?

Čovek otvori oči, pogleda ga i izusti jedva čujnim glasom: – Ništa ne brini, Bartolo će te....

Međutim, nije uspeo da dovrši rečenicu kada mu glava nemoćno klonu u stranu, a pogled mu postade tup i prazan. Bio je mrtav.

Dok uhvati uzde svog Miga, te šutnu fenjer o zid, tako da je cela štala ponovo utonula u potpuni mrak. Približio se vratima i otvorio ih jednim udarcem noge. Nalik na maglu, dim počeo da kulja iz štale. Ispred hotela je video nekoliko prilika koje uspaničeno počеше da beže kada su ga ugledale kako se pojavljuje na vratima štale.

Dok se baci u sedlo i potera konja odmah u galop. Odjednom, ulica

ponovo ožive. Sa svih strana su ljudi trčali u pravcu hotela, probuđeni strahovitom eksplozijom Dokovih koltova. Međutim, svi su zastali dok je Dok jahao ulicom. Niko se nije usuđivao da pokuša da ga zaustavi.

U punom galopu stigao je do crkve gde je skrenuo sa glavne ulice da bi u potpunom mraku sporednim ulicama napustio grad.

Bartolo! Ovo ime nije bilo nepoznato. Barem ne ovde u San Karlos Sitiju. Ono se susretalo na svakom koraku.

Bartolovi vešeraji, Bartolova kockarnica, Bartolova prodavnica, Bartolova konjušnica, Bartolova trgovina stokom... Čovek je svugde i na svakom koraku u gradu mogao da pročita njegovo ime,

Tog tipa je morao da nađe i da ga uzme pod svoje, iako nije znao o čemu se ovde uopšte radi.

* * *

Pukovnik Bišop se uznemireno šetao tamo-amo po svojoj sobi u štabu tvrđave Kamp San Karlos. Na zidu se nalazila zastava za koju se pet godina borio bez da je za to bio nagrađen. Pogled na zastavu izazivao je u njemu grižu savesti. No, smirivala ga je pomisao na činjenicu da njegova borba tokom rata nikada nije bila cenjena i vrednovana na odgovarajući način.

Bartolov duboki glas ga trže iz ovih razmišljanja. Zastade i okrete se prema vratima.

U istom trenutku se na vratima začu glasno kucanje. Vrata se otvoriše i u njemu se pojavi pukovnikov posilni koji je hteo da najavi ovog već pomalo zakasnelog gosta, ali ga Bartolo samo podrugljivo odgurnu u stranu i uđe u sobu,

– Hajde, ostavi se toga! Pukovnik me je već i čuo i video – reče i izgura zbunjenog pukovnikovog posilnog iz prostorije, zatvorivši vrata za njim.

– Kigan! – dreknu pukovnik pomalo kreštavim glasom – Gde si do sada? Jesu li tvoji ljudi uspeli nešto da urade?

Bartolo opsova, skide šešir i spusti se na stolicu ispred pukovnikovog pisaćeg stola. – Majku mu njegovu! Ubio je četiri moja čoveka, a zatim nestao.

– Kigan! – izusti komandant tvrđave prestrašeno.

– Pa šta? – odgovori Bartolo uvređeno. – Tvoji ljudi su preturili ceo grad tražeći ga i nisu ga našli, iako je ta protuva sve vreme bila u gradu. Valjda i moji ljudi imaju pravo da ponekad pogreše? Postavio sam četiri čoveka u štalu hotela što se pokazalo ispravnim, pošto se taj kućkin sin uistinu pojavio da bi osedlao svog konja.

– I? – upita pukovnik nestrpljivo.

Bartolo raširi nemoćno ruke i procedi. – Očigledno da četvorica nisu dovoljna za tog kućkinog sina. Pa, i tvoji ljudi nisu bili u stanju da ga zadrže i pored činjenice da se nalazio iza brave.

– Te nesposobnjakoviće sam odmah strpao u zatvor! – uzvрати pukovnik Bišop.

– To ti neće mnogo pomoći da ga smestiš tamo gde su sada tvoji ljudi – prosikta ljutito Kigan.

– Pobogu Kigan, ako je tako, onda je sa mnom svršeno! – uzdahnu pukovnik.

– Ako je s tobom svršeno, onda to isto važi i za mene! – odgovori trgovac stokom razdraženo. – Dakle, ne pričaj gluposti. Sa mnom još ni blizu nije svršeno. Dokopaćemo se mi već nekako te vucibatine.

Izrekavši to, Kigan počeo po svom starom običaju ponovo samoljubivo da se smeši.

– Pa, boga mu, valjda me dovoljno dobro poznaješ?

– Ja imam poverenja u tebe, ali, reci mi šta sada da radimo kada je ta vucibatina usred noći nestala.

– To je i razlog što još uvek sedim ovde s tobom! – uzviknu Bartolo. – Čekam da se razdani, da bi moji tragači mogli da mu uđu u trag. A čim ga oni pronađu, onda je s njim svršeno. Ima tako da ga sredimo da ga ni rođena majka neće prepoznati. Jesi li me shvatio?

Pukovnik Bišop uze svoj zlatan džepni sat i reče – Sada je jedan. Kroz četiri sata će svanuti.

– Hoćeš li moći da nam kao pratnju staviš na raspolaganje dva voda konjice? – upita Bartolo..

– Svakako! – odgovori pukovnik.

– Ako treba, možeš da dobiješ i četiri.

– Nadam se da nam ipak neće trebati toliko ljudi da uhvatimo jednog jedinog čoveka – promrmlja Kigan svojim dubokim glasom.

– No, dobro je znati da nam na raspolaganju stoje četiri voda. Taj jadnik mora zaista da se oseća usamljenim. Progonjen od vojske i od čuvara zakona u čijim očima je običan ubica! A šta uopšte može da zna o nama? Ama baš ništa! Ukoliko želi bilo šta da sazna, moraće da se vrati.

– Misliš li da će se vratiti? – zapita pukovnik.

– Nadajmo se! – uzvрати Bartolo. – Utoliko je sigurnije da ćemo ga uhvatiti. Budi siguran da ćemo ga najkasnije do ponovnog zalaska sunca imati u rukama.

– Uzdaj se u tebe i u tvoju samouverenost – reče Bišop, a onda dodade. – A kako je misis Markunos?

Bartolo odgovori sa zagonetnim smeškom na licu. – Sve u svemu dobro!

– Kigan, šta sada to opet treba da znači?

– Dobro je; ne brini ništa. Nećemo valjda dozvoliti da jedna takva lepota propadne!

– Nadam se da je tvoji ljudi neće dirati! – reče pukovnik. – I još nešto. Ona je tip žene koja ne sme da stekne utisak da je silom u nečemu sprečavaš.

– Budi bez brige! – odgovori Bartolo. – Međutim, ne možemo je sve dote pustiti dok je Holidej na slobodi.

– Zar baš moramo da je držimo u nekoj vrsti pritvora? Pa, ona je ipak žena jednog oficira Sjedinjenih Država!

Kigan Bartolo ga kratko odmeri i reče – Čoveče, zar tebi nije jasno da se ovde radi i o našim glavama?

– Već dajma ni o čemu drugom ne razmišljam – uzvрати ovaj.

– Onda je, dakle, jasno! I pošto je naša koža u pitanju, ne smemo da budemo nimalo sentimentalni. Žena ili udovica jednog oficira! Čoveče, pa valjda joj neće pasti kruna sa glave ako nekoliko dana provede u društvu mojlih ljudi. Ima šta da jede i da pije, a i moji ljudi nisu baš toliko loše društvo za nju.

– Dobro, ali kao što rekoh, nemojte da dozvolite da primeti da je silom držimo u toj kući.

– Pa, ti si zaista naivan čoveče! Od samog početka je zahtevala da razgovara s tobom. Ona čak i ne sanja šta se sve u međuvremenu dogodilo.

– A šta to?

Bartolo na to samo ćutke sleže ramenima.

– Zar nije ona napisala ono pismo?

– upita pukovnik zaprepašćeno.

Bartolo se na ovu opasku samo umorno nasmeja.

– Kigan! – dreknu pukovnik sav crven od besa.

– Pismo nam je trebalo hitno. Međutim, ona je želela da se lično pojavi na sudu gde bi sigurno svedočila u Dokovu korist.

– Pismo je dakle običan falsifikat? I to mi tek sada kažeš?

– Zaboravi već jednom da nosiš tu prokletu uniformu od koje nikada ništa nisi imao, i počni trezveno da razmišljaš. To pismo je bilo naša jedina šansa.

Sve ovo je trebalo odavno da mi bude jasno, pomisli pukovnik. No, sada je do guše bio uvučen u ovu igru i nije mu bilo povratka.

– Uništi to proketo pismo! – reče Kigan. – Kada uklonimo Doka, niko se neće ni setiti da je ono postojalo. A ako misis Markunos i počne da se raspituje za Doka, tada ćemo joj reći da je jednostavno nekuda nestao, što u stvari i neće biti daleko od istine. Mi nemamo pojma gde je, i gotovo!

Kigan Bartolo ustade sa stolice. Gotovo pola grada je pripadalo njemu. Stekao je ugled i bogatstvo trgujući stokom, ali je uvek bio spreman i na

druge vrste poslova, samo ako su bili dovoljno unosni. A za tako nešto je oduvek imao pravi njuh.

– Jedino što još uvek nismo uhvatili Doka – promrmlja pukovnik sebi u bradu.

– Kada se sledeći put budemo sreli imaćemo ga! Neka tvoji vojnici budu spremni da krenu čim svane.

– Sve što mogu da učinim da nas izvučem iz ovoga to ću i učiniti – uveravao je pukovnik Kigana dok su se rukovali.

– Posilni! – dreknu Bartolo i uputi se prema vratima. U istom trenutku vrata se otvoriše i pukovnikov posilni stade u stavu mirno. Kigan ga blagonaklono potapša po ramenu i napusti komandantovu kancelariju.

Pred vratima su ga čekale kočije. Kigan uđe u kočije, utonu u mekano sedište u njima, a Pepe, njegov meksički sluga potera konje. Vraćali su se u grad koji je ponovo bio usnio. Pored Meksikanca imao je još samo šestoricu ljudi. Meksikanac je bio brz revolveraš koji je odlično baratao oružjem sve dotle dok druga strana ne bi otvorila vatru, a tada bi mu srce silazilo u pete.

Bartolo je bio vlasnik celokupne zemlje severno od grada, sve do Blek rivera. Međutim, njegova kuća se nalazila na ranču u neposrednoj blizini grada, tako da je gotovo bila deo San Karlos Sitija. Širokim putem se stizalo do zgrade u kojoj je

živeo. Meksikanac zaustavi konje, a nakon što je Bartolo izašao ponovo ih potera u pravcu štale, pored koje se nalazila zgrada za ostavljanje brojnih kočija koje je Kigan Bartolo posedovao.

Sve zgrade na ranču su se nalazile u potpunom mraku i Bartolo uđe u kuću, kresnu šibicu i upali lampu koja se nalazila odmah kod ulaza. Poče pomalo nelagodno da se u polumraku osvrće oko sebe, iako je bio svestan činjenice da je već bilo kasno i da je savetovao svojim ljudima da rano odu na počinak, kako bi u cik zore mogli da budu na nogama.

Nije osećao umor, ali ipak reši da malo odspava, pošto nije želeo da krenu bez njega u poteru za Dokom Holidejem. Kada je prolazio pored radne sobe začu kako se iza njegovih leđa otvaraju vrata pa upita – Džet, jesi li to ti?

Međutim, čovek čija se silueta samo nazirala u vratima nije bio niti Džet niti pak neko drugi od njegovih ljudi. Video je jedino da je ta osoba bila izuzetno vitka i visoka.

– Da li ste vi mister Bartolo? – upita ga taj koji je još uvek stajao u vratima.

Skupljenih očiju Bartolo je pokušavao da odgonetne ko bi to mogao da bude. Međutim, svetlost lampe koju je držao u rukama bila je dovoljna da osvetli jedva pola prostorije u kojoj se nalazio. Polako mu je postalo

jasno da se ovde radilo o njemu sasvim nepoznatoj osobi te upita – Ko ste vi i kako ste uopšte ušli u moju kuću? – Hteo je još nešto da izusti, ali ostade bez reči kada mu se čovek približio držeći pri tome otvor kolta uperen u njegove grudi.

– Moje ime je Dok Holidej! – odgovori ovaj.

Bartolu počese da klecaju kolena. Kako li je samo uspeo da se ušunja u kuću? I otkud to da je povezao njega sa čitavom stvari, pomisli. Srce mu je tako jako lupalo da je imao utisak da će eksplodirati. No, uspeo je nekako da se sa vlada te prozbori naoko mirnim glasom – Stvarno mi nije jasno šta vi od mene hoćete?

Dok se nasmija i reče sa pretećim prizvukom u glasu. – Vi mora da se šalite! Ja ništa neću od vas, ali zato vi očito hoćete nešto od mene. Zato hoću da mi odmah objasnite zašto me proganjate.

– Ja... vas? – Bartolo poče da se preznojava. – Kako ste uopšte došli na tu ideju?

– Držite ovde u pritvoru Klarisu Markunos, a u toku sudske rasprave je pročitano pismo koje je navodno ona napisala.

– Kako možete tako nešto samo da tvrdite kada.. – Glas mu odjednom zamre usred rečenice kada se na vratima njegove radne sobe pojavila još jedna osoba. Bila je to Klarisa Markunos.

Bartolo stade prestravljeno da se osvrće oko sebe.

– Možete da vičete koliko hoćete. Nema nikoga ko bi mogao da vam pritekne u pomoć. Dakle, zašto me proganjate?

– Ja... ja...

– Vi, nego ko drugi? – prosikta Dok.

– Ja s tim nemam nikakve veze. Sve je to maslo vojnih vlasti. Mene su jedino zamolili da primim mis Markunos kod sebe dok se vi...

– Vi ste običan lažov, mister Bartolo! – umešala se Klarisa Markunos.

– Vaši ljudi su me silom odveli iz moje kuće i dovukli me ovamo gde me prate na svakom koraku.

– Pukovnik Bišop mi je naredio da vas smestim ovde dok ne prebolite smrt majora Markunosa. Zamolio me je... upravo dolazim, dolazim od njega... da vas sutra odvedem do njega da bih vam izrazio svoje saučešće.

– A zbog čega je pukovnik osudio mister Doka na smrt? – upita Klarisa Markunos. – Istina je da je on ubio moga muža, ali je isto tako činjenica da je to učinio u samoodbrani. Ja sam to pod zakletom i izjavila. I kako je moglo da se dogodi da se u moje ime čita nekakvo pismo koje ja uopšte nisam napisala?

– Ja o tome svemu nemam pojma – tvrdio je i dalje uporno Bartolo. –

Sve to ćete morati da pitate pukovnika.

– Ništa vam ja od svega ovga ne verujem! – reče Dok.

– A zašto mi ne verujete? – upita Bartolo promuklim glasom brišući pri tome znoj sa čela.

– Zato što nikada ne verujem takvim slatkorečivim tipovima kao što si ti.

Bartolo poče nervozno da gricka svoju donju usnu.

– No, ubrzo ću saznati da li ste me lagali! Ali vas upozoravam, i vas i tog bajnog pukovniika. Ako se pokaže da ste na bilo koji način umešani u ovu zaveru protiv mene, tada neka vam nebo pomogne! A sada ćemo vas napustiti! Ne pokušavajte da nas pratite, pošto je ovo što držim u ruci sve drugo samo ne dečja igračka. Ako primetim da ste krenuli za nama, prepoloviću vas na dva dela – reče Dok preteći mu svojim teškim revolverima koji bi i mnogo odvažnijim ljudima nego što je to bio Kigan Bartolo ulivali strahopoštovanje.

Dok se zatim zajedno sa Klarisom Markunos uputi u pravcu izlaznih vrata, ne spuštajući pri tome ni jednog trenutka svoje koltove koje je tokom celog razgovora držao uperene u Bartolove grudi.

Ovaj podiže ruke uvis dok ih je posmatrao kako nestaju u tami. Pa, čak i kada je mogao da bude siguran

da su otišli, nije se usuđivao da se makne sa mesta.

Spustio je ruke tek kada je video kako je Dok napolju u dvorištu ugasio lampu. No, ni tada nije bio posve siguran da je opasnost prošla te upita – Mister Holideje, da li ste još tu?

Pošto nije dobio nikakav odgovor odlučio je da još malo sačeka pre nego što se pomeri. Napolju su se čuli neki nejasni zvuci. Učinilo mu se da bi to mogao da bude topot konjskih kopita, odnosno da je to Dok nestajao zajedno sa Klarisom Markunos u noći. Zatvori oči i još jednom napregnuto osluhnu, no više se nije ništa čulo.

Iza njegovih leđa se otvoriše vrata. Kigan se prestravljeno okrete u tom pravcu.

– Jeste li to vi, mister Bartolo?

Kigan je prepoznao Džetov glas, te besno dreknu. – Pa gde ste svi vi do sada? Holidej je bio ovde. Upravo je nestao zajedno sa Klarisom Markunos.

Džet ulete u sobu gde su do maločas držali Klarisu Markunos i viknu u tamu – Mič? Buč?

Iz sobe se začuše neki neartikulirani glasovi. Džet kresnu šibicom i uđe u sobu. Bartolo užurbano krenu za njim. U momentu kada je i on ušao u prostoriju Džet je već uspeo da pronađe lampu i da je upali. Mič

i Buč su ležali vezani, sa maramama u ustima na podu.

Nakon što ih je Džet odvezao, Buč prozbori. – To proketo pseto se iznenada pojavilo, tako da nismo imali ama baš nikakve šanse!

– A ja sam bio ubeđen da je to Erl – reče Mič, plavokosi momak iz Teksasa dok je s izrazom bola na licu trljao do maločas svezane zglavke na rukama i nogama.

Bartolo počeo da psuje i da besni. Prokletstvo! Taj kućkin sin je uspeo da pobegne zajedno s tom bestidnom kurvom koja ne samo što je svome mužu „nabila rogove“, nego se još i pobrinula da ovaj dospe šest stopa pod zemlju. Kada bi se on pitao, tada bi i nju trebalo zajedno s tim izrodom staviti pred zid.

Njegovi ljudi ga prestrašeno pogledaše.

– Šta se to ovde događa? – začuvši ovo pitanje Bartolo se okrete i ugleda Erla koji je pospano stajao naslonjen na vrata sobe, držeći revolver u ruci, dok je zabezeknuto lutao pogledom od jednog do drugog.

– Već sam se uplašio da je neki kućkin sin upao ovamo da bi krišom sredio našu lepoticu... A... gde je ta naša bajna plavuša? – upita zbunjeno Erl.

– Dok Holidej je bio ovde i poveo ju je sa sobom! – prosikta Bartolo besno. – A vi, idioti, ste svi do jednog spavali!

Bartolo se nemoćno spusti u fotelju i nastavi. – Kroz sat vremena će da svane, tako da nema svrhe ako bismo legli da spavamo. Hajde, Erle, skuvaj nam svima po jednu jaku kafu!

Erl napusti prostoriju dok su se ostala trojica okupila oko Kigana koji je ponovo bio u svom elementu. – Pokazaćemo mi toj bitangi ko je Kigan Bartolo!

* * *

Dok je pomogao Klarisi koja je neprekidno plakala da se spusti iz sedla. Zagrlio je čvrsto je držeći priljublenu us sebe.

– Nameravala sam da napustim muža! – reče ona kroz plač. – Već više od dve godine se nismo slagali. Naš brak kao da nije više ni postojao. Jedino iz tih razloga sam smatrala suvišnim da ti o tome pričam.

– Dobro, sve to mogu da shvatim – reče Dok – ali ipak sam ja taj koji ga je ubio, tako da bi on uvek stajao između tebe i mene, zar ne misliš i ti tako?

– Ne, Dok! Ne!. – odgovori Klarisa, plačući i dalje. – On u stvari već godinama nije bio moj muž, a pored toga je on hteo tebe da ubije, a ne ti njega.

– Da li je tvoj muž bio prijatelj komandanta Kampa San Karlos?

– Ne! Odakle ti ta ideja? Nisu trpeli jedan drugog. Izbegavali su da se sretnu kad god su to mogli.

– No, taj pukovnik želi moju smrt što sam ubio tvog muža! – predoči joj Dok.

– Jesi li siguran da je to razlog? – upita ona.

– Koji drugi razlog bi inače imao?

– Nemam pojma! – izusti Klarisa.

Dok se zagleda u pravcu grada i promrmlja jedva čujno.

– Jedna osoba zna sigurno odgovor na ovo pitanje. A to je taj prokleti pukovnik!

– Ti si sada begunac koga će svi proganjati – reče ona preplašeno.

– I ako se pojaviš u utvrđenju, sigurno će te odmah strpati iza rešetaka.

– Znaš li gde pukovnik stanuje?

– Pošto nema porodicu, stanuje u samom utvrđenju – odgovori Klarisa.

Dok počeo zamišljeno da grize usne. Morao je nekako da se dočepa tog pukovnika, pa makar ovaj stanovao i bio dobro čuvan u Kampu San Karlos. U svojim razmišljanjima, Dok je polazio od pretpostavke da će pukovnik kad-tad napustiti sigurno okrilje utvrđenja, a tada će se sigurno ukazati prilika da ga uzme malo pod svoje. Trebalo je samo čekati da pukovnik sa svojim ljudima krene na neku vežbu van zidina tvrđave. No, to je moglo da bude već sutra,

ali je isto tako postojala mogućnost da se čekanje otegne u nedogled.

Iz svih tih razmišljanja su ga iznenada trgle sledeće reči Klarise Markunos – Ja ću odjahati do tvrđave da razgovaram sa pukovnikom Bišopom!

Imali su samo jednog konja, tako da se Doku ova ideja nije baš nešto posebno dopala.

U međuvremenu već je počelo da sviće.

– Odvešću te do grada i ostaviću te u blizini tvoje kuće – reče Dok posle dužeg ćutanja i nastavi – Videćemo se ponovo u sumrak, a do tada ćeš imati dovoljno vremena da porazgovaraš sa pukovnikom.

Klarisa je bez mnogo oklevanja i razmišljanja prihvatila ovaj Dokov plan. – Videćeš da će nakon tog razgovora sve biti u redu i da ćemo moći ponovo da budemo zajedno kao i pre.

Dok je ponovo podiže u sedlo te se smesti iza njenih leđa. Nije ga baš oduševljavala pomisao da ostane pored nje i to još u istoj kući u kojoj je ona do pre dva dana živela sa svojim mužem koga mora da je kad tad volela, inače se sigurno ne bi udala za njega.

Krenuše u pravcu grada do čijih su prvih kuća stigli za nepunih sat vremena. Tu ga je Klarisa zagrlila i poljubila pre nego što je skočila iz

sedla da bi put do svoje kuće nastavila pešice.

– Čekaću te! – reče ona na rastanku i mahnu mu.

Dok sačeka dok nije nestala iza prvih kuća. Tada okrete konja i odjaha u pravcu juga. Sunce se već jasno ocrtavalo na horizontu. Dok počeo da se osvrće tražeći pogledom mesto gde bi mogao do sumraka da se ulogori. Tom prilikom ugleda na severu desetak ljudi na konjima koji su se prateći njegov i Klarisin trag približavali gradu. Njegova prva pomisao je bila da su to Bartolovi ljudi. Sjaha i odvede Miga u zaklon. Jahači su bili na milju udaljeni od njega. Put kojim su jahali polako se spuštao prema gradu tako da je mogao lako da ih posmatra, a da ga oni ne prime.

Ti pasiji sinovi mora da su u praskozorje krenuli u poteru za njima. Jahači se zaustaviše tačno na onome mestu gde su se on i Klarisa rastali, kako bi lakše pronašli put kojim su se Klarisa i Dok po njihovom mišljenju uputili u grad.

Dok opsova kada je primetio da su samo dvojica krenuli u grad, dok se ostali u galopu uputiše prema njemu.

Potera ponovo svog konja u pravcu puta koji je vodio iz grada. U momentu kada je napustio okrilje drveća koje ga je skrivalo od njihovih po-

gleda, jahači ga primetiše i krenuše u paklenom galopu za njim.

Time je i zvanično bio otvoren lov na Doka Holideja koji je od strane vojnog suda bio osuđen na smrt. Samim tim su mu pored vojske bili i čuvari reda za petama. Za koji dan će svaki šerif imati u rukama poteru sa njegovim likom, tako da će moći da krene u besomučnu poteru za njim kako bi se na taj način dodvorio vojnim vlastima.

Postojao je samo jedan način kako da se iz svega ovoga izvuče. Morao je da se postara da se ovaj lov na njega prekine pre nego što dostigne svoj puni zamah.

Dok je jahao na jug, udaljavajući se time sve više od grada i tvrđave, i pored toga što je bio svestan činjenice da se mora tamo vratiti ukoliko želi da porazgovara sa pukovnikom Bišopom koji ga je osudio na smrt. Čak i jedan pukovnik neće moći da pređe preko izjave kakvu je dala Klarisa Markunos, potvrđujući pri tome njegove navode da je pucao u samoodbrani.

No, Dok nije ni slutio da se grdno varao kada je tako nešto uopšte i pomislio. U stvarnosti se uopšte nije radilo o majorovoj smrti već o njemu, Doku, za koga su pukovnik Bišop i Kigan Bartolo smatrali da je obično njuškalo koje je poslao Feniks kako bi razotkrio njihove nečasne radnje. Što se njegovog boravka u San Kar-

los Sitiju ticalo, tu su ova dvojica bili potpuno u pravu.

Šestorica su mu bila za petama što za Doka nije predstavljalo neki veći problem. No, nije želeo da ih uvuče u klopku da bi ih jednostavno smakao. Ti jadnici su sigurno jahali za njim u ubeđenju da progone ubicu koji je pravosnažno osuđen na smrt. Nisu ovi ljudi bili krivi što se on nalazio u ovakvoj situaciji već je to bio onaj prokleti pukovnik u čije namere Dok nikako nije mogao da pronikne.

Bežao je u pravcu Maunt Turnbala, planinskog masiva čiji su vrhovi dosegali visinu od osam hiljada stopa. Potera ga je i dalje uporno proganjala. Doku je međutim i pored toga pošlo za rukom da na jednom dosta nepreglednom mestu napusti glavni put na kome je jahao, a da to njegovi progonitelji nisu primetili. Nakon nepunih pet minuta oni projuriše pored Doka.

Čovek na čelu kolone bio je Kigan Bartolo! Dok je bio ubeđen da će bilo kada ponovo susresti tog čoveka, ali nije pretpostavljao da će to biti tako skoro i pod ovim okolnostima.

Krenu kroz klanac prema istoku da bi nakon što je zašao za planinski masiv ponovo skrenuo na sever. Dan je već bio poodmakao kada primeti kako mu u susret jaše ceo vod konjice.

Dok se skloni kako ga ne bi videli. Pitao se da li se radi o nekoj vojnoj

vežbi ili su i oni kao i Bartolo krenuli u poteru za njim? Kasnije ugleda još dva voda koji su se kretali u pravcu juga. Ako je sve ovo bilo zbog njega onda mora da im je bio izuzetno važan. Pri toj pomisli opsova i reši da celu stvar što pre istera na čistac. Morao je što pre da porazgovara sa pukovnikom Bišopom i da ga ako ne bude drugog izlaza malo pričepi kako bi se ovaj urazumio i prekinuo s ovim besomučnim i besmislenim proganjanjem.

Nakon što je konjica prohujala pored njegovog zaklona on ponovo krenu na sever. Sunce je počelo već da zalazi kada je ispred sebe ugledao svetlosti grada.

Nije imao nikakvih poteškoća da stigne do Klarisine kuće u kojoj su bila upaljena sva svetla.

Prišao joj je sa zadnje strane, držeći kolt u ruci. Susret s odredima vojske ga je učinio sumnjičavijim i opreznijim. Mora da su tek u toku poslepodneva napustili grad kada je Klarisa zasigurno već obavila svoj razgovor sa pukovnikom. No, isto tako je moglo biti i da su vojnici krenuli na neku od svojih uobičajenih vežbi.

Trebalo je međutim da prođe samo nekoliko sekundi da bi saznao da ova poslednja razmišljanja nisu išla u pravom pravcu. Šunjao se kroz dvorište koje je bilo puno drveća, kada iznenada iza svojih leđa začu

prodoran glas koji dreknu. – Stoj mister. Bacite polako koltove i izađite na svetlo.

Dok je stajao kao ukopan dok se negde u blizini začuo zvuk pištaljke kao i prodoran glas jednog od vojnika – Poručniče! Uхватili smo ga!

Oko Klarisine kuće nastade opšta pometnja. Mora da su ležali u travi kada ih nisam video, pomisli Dok. Bili su toliko blizu da je čuo njihovo dahtanje dok je tlo pod njegovim nogama počelo da podrhtava od bata teških vojničkih čizama.

Shvatajući da mu tama pruža jedinu šansu za bekstvo, Dok se baci u stranu ne ispuštajući svoje koltove iz ruku. Prvi hitac pogodi vojnika koji ga je držao na nišanu, tačno u grudi. Ovaj se uz bolan krik skljoka na zemlju.

Ostali vojnici pojuriše u pravcu odakle se čula paljba. Gotovo istovremeno se otvoriše i ulazna vrata na kojima se pojavila Klarisa Markunos, a za njom i vojnici koji su je sprečavali da pojuri u noć.

– Beži, Holideje! Beži! – začu se Klarisin pomalo piskav glas. Vojnici je ponovo odvukoše u kuću.

Dok se otkotrlja u žbunje i umiri se. Vojnici počеше besciljno da trče po dvorištu, pucajući u vazduh. Čak i na mestu gde je ostavio svog Miga ugleda blesak pušćanih hitaca. Skinuvši šešir koji je svojom veličinom i oblikom mogao da ga izda, Dok

iskoči iz žbunja i potrča u pravcu dvorišne kapije.

Začu se ponovo onaj odsečni glas koji je tražio poručnika. Holidej zastade na trenutak dok je prolazio pored grupe vojnika i viknu. – Svi na drugu stranu!

U istom momentu svi vojnici se okrenuše i odjuriše u suprotnom pravcu. Ograda koja ga je delila od susednog imanja bila je nepune četiri stope visoka. Međutim i tamo se čulo komešanje i kretanje vojnika. No, i pored toga, Dok se prebaci preko ograde. Na drugoj strani je sagnut pokušao da pronikne u potpunu tamu koja je tamo vladala. I ovde su se čuli vika i dahtanje ljudi koji su trčali tamo amo.

Vojnici su u međuvremenu bili pronašli Dokovog konja koga su sada vodili prema ulaznim vratima Klari-sine kuće. Sada je za njih bilo van svake sumnje da je to bio Dok Holidej.

Konji vojnika koji su ga proganjali stajali su uredno postrojeni i privezani. Dok ugleda stražare sa puškama o ramenu kao i mnoštvo znatiželjnika koje su privukle buka i pucnjava na Klarisinom imanju. Stavi ponovo šešir na glavu i izgubi se među okupljenim narodom, da bi kratko nakon toga neopažen stigao do hotela koji je bio potpuno pust. Očigledno su svi bili istrčali na ulicu.

Dok se uputi do recepcije gde se na stolu nalazila otvorena knjiga gostiju. Jednim pogledom prelete sva imena, ali ime koje je njega interesovalo nije uspeo da pronađe. Razočarano zaklopi knjigu kada se ispred hotela začu galama. Odjednom uleteše vojnici i civili u hotelsku halu.

– Evo ga! Stoj! – začu se povika nekolicine njih.

Dok skoči u stranu i potrča u pravcu sporednog izlaza. Uz fijuk metaka koji su mu zviždali oko glave uspe da otvori vrata i da napusti hotel. Desetak ljudi krenuše za njim, Dok opsova. Znao je da mu se gadno piše ako se uskoro ne dočepa konja! Međutim, potera mu nikako nije dozvoljavala da ga potraži. Uspeo je da im umakne tek kada je napustio grad i uputio se kroz mrak prvo na zapad, da bi kasnije skrenuo na sever.

Trčao je kao sumanut svestan činjenice da mu se radi o glavi. Nije uzvraćao paljbu, pošto je znao da ga progone vojnici, a ne Bartolovi ljudi. Potpuno smiren spustio se u visoku travu. Potera ga je bila izgubila, no još uvek su se u daljinu čuli povi-ci kao i sporadična paljba vojnika. Odjednom se iz pravca grada začu topot konja. Jahači u galopirali na zapad prema obližnjim brežuljcima, pretpostavljajući da bi Dok tamo mogao da potraži utočište. Nakon kratkog vremena sve se primirilo.

Morao je što pre da nabavi konja, ali mu nije bilo jasno kako bi to mogao da izvede. Gotovo sav novac mu je ostao u bisagama koje su se sada sigurno zajedno sa njegovim Migom nalazile u Kampu San Karlos.

Morao je hitno da stupi u vezu sa Erpom ne samo zato što je ostao bez novca već kako bi saznao gde se izgubio onaj prokleti čovek koji je trebalo da ga isvesti o njegovom sledećem koraku. Prvi put je došao na ideju da bi ova priča mogla da ima neke veze njegovim zadatkom. Neprekidno je pokušavao da pronađe razlog zbog koga su ovi iz Kampa San Karlos tako uporno pokušavali da ga uklone. Svakako ne samo zbog toga da bi osvetili majorovu smrt.

Sledeće veće mesto bilo je Globe. Nije bilo toliko daleko da se ne bi moglo i pešice stići. Međutim, ono što ga je najviše kopkalo bilo je pitanje da li tamo postoji telegrafska stanica?

Ponoć je već bila prošla kada je konačno odlučio da se uputi u pravu Globa. Hodao je čitavu noć, a kada je počelo da sviće reši da potraži glavni put koji je spajao ova dva grada. Kada je uspeo da ga pronađe zastade kako bi se malo odmorio.

U daljini su se videle poštanske kočije iz pravca San Karlos Sitija. Toliko novca je imao imao da je mogao da kupi kartu do Globa. Utoliko je bilo veće njegovo razočarenje kada

je na oko pola milje iza kočije ugledao odred konjice.

Dok glasno opsova. Da li je bilo moguće da se plavokošuljaši ama baš svugde nalaze? Sačekao je skriven u travi dok nisu prošle kočije kao i odred konjanika, a onda krenu putem u nadi da bi uz put mogao da naiđe na neku farmu ili ranč gde bi mogao eventualno da od vlasnika pozajmi konja.

Pukovnik Bišop krenu pomalo uznemiren, ali pun elana u susret svom prijatelju Kiganu Bartolu.

– Šta se dogodilo? – upita ovaj.

– Jeste li uspeali da uhvatite to kobile u gradu?

– Pronašli smo njegovog konja, kao i njegove tragove, tako da ga pratimo u stopu – reče pukovnik. – Krenuo je u pravcu Globa. Nismo još sigurni da li je krenuo baš u sam grad ali sam ipak za svaki slučaj poslao odred konjice za Globe kako bi obavestili tamošnjeg šerifa i njegove ljude.

– Kako si sve to saznao, Luis? – upita Bartolo pomalo zavidan što on i njegovi ljudi nisu uspeali da pronađu Doka.

– Dođi da ti pokažem mapu – glasio je pukovnikov odgovor.

Kigan krenu za njim. Prolazeći pored mnogobrojnih oficira koji su odsečno salutirali, stigoše do pukovnikove kancelarije.

– Dok je pokušao da ukrade konja na jednom ranču na putu od San Karlos Sitija do Globa! – objašnjavao je pukovnik pokazujući put na mapi, dok su mu oči sijale od zadovoljstva. Ranč je bio ucrtan na karti crvenom bojom.

– Znači li to da još uvek nije nabavio konja i da se i dalje kreće pešice u pravcu Globa? – upita Kigan sa nevericom.

– To je naša šansa, Kigan! Pokušaće da se probije do Globa kako bi odatle stupio u vezu sa Feniksom. Međutim, ja sam poslao ceo odred konjice za Globe kako bih obavestio tamošnjeg šerifa. Pored toga smo uspeli još i da nagovorimo onog rančera kod koga je Dok pokušao da ukrade konja, da ga takođe prijavi šerifu.

– Pa, ako je tako, onda je to prokletost pseto konačno dolijalo! – uzviknu radosno Bartolo. – Srećom, još uvek vešamo konjokradice bez obzira na to da li su uspeli da ukradu konja ili su to samo pokušali.

– Pored toga sam stavio još dva odreda u stanje pripravnosti pošto postoji mogućnost da je nešto posumnjao i da se ne usudi da uđe u Globe – reče pukovnik Bišop. – Zbog toga ćemo temeljno pročešljati celokupno područje južno od Globa. Pri tome ćemo zaviriti i na svako imanje, tako da čitava ova hajka sigurno ne

može još dugo da potraje. Hoćeš li i ti da pođeš sa nama?

– Naši konji su totalno iznureni – reče Bartolo.

– Nema problema! Ja ću vam dati sveže konje.

– U tom slučaju polazimo vrlo rado za tim nitkovom!

Nakon kratkog obostranog ćutanja Kigan upita. – A gde je Markunosova žena?

– Strpali smo je u pritvor! – odgovori pukovnik pomalo ironično.

Bartolo se na to nasmeja i nastavi istim tonom. – Ali, ona je žena jednog majora!

– Ona je nagovorila svog ljubavnika da ukloni majora.

– Konačno si počeo da se popravljáš, Luis! – odvrati Kigan uz grohotan smeh.

– Jedan od mojih oficira me je doveo na tu ideju – objašnjavao je pukovnik i dalje izuzetno dobro raspoložen. – I to jedan od Markunosovih najpouzdanijih oficira. A on sigurno može najbolje da oceni situaciju, zar ne?

– A šta je sa pismom?

– Pismo nisam uklonio, nego sam ga odložio uz ostala akta, pošto se gotovo ne razlikuje od njenog rukopisa. Isti taj oficir je spreman da se zakune da se radi o rukopisu misis Markunos.

– Ako je tako, onda da krenemo kako bismo što pre završili celu ovu

priču – odvрати Bartolo. – Stvarno je krajnje vreme da se ovaj problem skine sa dnevnog reda. Čitav život bi trebalo što pre da se vrati u svoje svakodnevne tokove, pošto se uskoro približava rok za sledeću isporuku oružja mojim crvenim prijateljima. Ovoga puta plaćaju suvim zlatom. Kladim se da ćeš nakon ove isporuke prebrinuti sve brige i da ćeš imati dovoljno novca do kraja života.

– Dobio sam obaveštenje da Apači napadaju naseljena mesta između Feniksa i reke Kolorado i da ubijaju i pljačkaju tamošnje stanovništvo! – prozbori pukovnik usplahireno.

– Nećeš valjda da kažeš da ćemo ovu turu oružja njima da prodamo?

– Budi bez brige – odgovori Bartolo.

– Moji prijatelji su Navaho Indijanci koji su izuzetno miroljubiv narod. Izričito su mi obećali da će puške koristiti samo za lov, kako bi mogli da prehrane sebe i svoje porodice,

– Pazi Kigan, držim te za reč! – procedi pukovnik odlučnim glasom.

– Nemoj da počnemo da sami sebi kopamo jamu! Postoji mogućnost da dobijem naređenje da sa svojim ljudima krenem u poteru za Apačima, a tada stvarno ne bih mogao da podnesem pomisao da bi crvenokošci mogli da pucaju na mene i na moje ljude puškama koje smo im ti i ja doturili.

– Indijanci nisu u stanju da sami proizvode puške. Ako s njima pucaju

na nas, to znači da su ih na bilo koji način dobili od nas, belaca. Luis, ja sam poslovan čovek! Ja živim od toga što prodajem stvari koje posedujem i koje su drugima potrebne. Isporučujem govedinu, grašak i pasulj ljudima koji su gladni. Ali, ako se pojavi neko kome treba puška ili pištolj i to će moći da dobije od starog Bartola. Sve je to posao. Da li me shvataš?

– Ali, Kigan, nisi valjda hteo da kažeš da smo do sada prodavali puške i Apačima? – upita pukovnik Bišop zaprepašćeno.

– Ma ne! Što se toga tiče možeš biti potpuno spokojan – odvрати ovaj.

– Osim izvesnog broja ćebadi i goveđeg loja, Apači ništa drugo nisu dobili od mene.

– Ako ćemo da budemo realni, onda je već i to previše! – uzviknu pukovnik ledenim glasom.

– Ali Luis, u to vreme su Apači bili naši prijatelji!

– Apači nikada nisu bili moji prijatelji! – odvрати pukovnik pomalo razdražljivo.

– Krenimo, kako bismo se što pre dokopali tog Holideja koji je sada naš najveći problem.

– Posilni! – dreknu pukovnik Bišop.

Kada se ovaj gotovo u istom momentu pojavio na vratima i stao u stavu mirno, pukovnik mu naredi. – Mister Bartolu i njegovim ljudima

su potrebni odmorni konji. Povedite ih do konjušara!

Već nakon desetak minuta Bartolo i njegovi ljudi krenuše zajedno sa pukovnikom i sa dva odreda konjice u poteru za Dokom. U punom galopu napustiše grad i krenuše prema Globu. Pukovnik je izdao naredbu da se odredi razviju u borbenu formaciju. Bartolo i njegovi ljudi su sa uživanjem i znatiželjom pratili izvršenje pukovnikovog naređenja.

Nakon nekoliko minuta pukovnik pozva Bartola i njegove ljude k sebi, tako da su sada oni jahali zajedno s njim u sredini između odreda konjanika koji su jahali rašireni u jednoj ravni, držeći se propisanog odstojanja.

Jahali su nešto više od jednog sata, dok nisu na jednoj uzvišici stigli do ranča na kome je Dok navodno pokušao da ukrade konja. Pukovnik skrenu sa Bartolom i njegovim ljudima sa puta i uputi se prema rančeru koji im je već bio krenuo u susret.

Nakon što im je ovaj opisao čoveka koji je pokušao da se domogne konja, pukovnik pogleda Bartola.

– To je bez sumnje naš čovek! – zaključio Bartolo.

– A sada nam detaljno ispričajte celu priču – reče pukovnik rančeru.

– Tu zaista nema mnogo šta da se priča, ser! Kada su psi počeli da laju, pogledao sam kroz prozor i ugledao tog čoveka kod ulaza u štalu. Osvr-

tao se oko sebe pošto je želeo da se neprimetno ušunja unutra. Na to sam ja sa svojim sinovima izleteo iz kuće i zamislite šta je rekao – hteo je da mu pozajmim konja. Da mu pozajmim, ser! I to da mi kaže jedna takva protuva koju prvi, a verovatno i poslednji put vidim u životu. Trebalo je odmah da ga obesimo pošto ne samo što je hteo da nam ukrade konja već je kao što smo to kasnije saznali ubio i jednog od vaših oficira.

– Da li je bio naoružan? – upita Bartolo

– Do zuba! – uzvрати rančer koji je za vreme rata bio narednik, i koji se tokom čitavog ovog razgovora držao vojnički. – Izgubio se tek kada smo otišli u zaklon i potegli oružje.

– U kom pravcu je krenuo? – upita Bartolo.

– Prema zapadu – odgovori rančer.

– Krenimo onda! – reče pukovnik Bišop i potera svog konja u pravcu konjanika koji su ih čekali na glavnom putu.

– Jedan odred je već krenuo za njim! – povika rančer za njima.

Bartolo se okrete i dobaci kroz osmeh. – Nadam se da ga neće obesiti pre nego što mi stignemo!

Dokovi tragovi su bili lako uočljivi na prašnjavom putu, pošto nije bilo ni daška vetra koji bi mogao da ih izbriše.

Oba odreda ih uskoro sustigoše. Pukovniku Bišopu se žurilo kako bi što pre sustigao konjanike koji mora da su Doku bili za petama.

– Bez konja sigurno nije mogao daleko da stigne! – doviknu mu Bartolo dok su u punom galopu grabili u pravcu u kom se prema rančerskim rečima uputio Dok. – Nadam se samo da ga nisu odmah obesili.

Trag je vodio prema dolini obrasloj gustom i visokom travom u kojoj je pasla stoka. Međutim, na tom mestu se gubio Dokov trag. U sredini doline ugledaše onaj odred konjice o kome im je pričao rančer. Vojnici su bili sjahali dok su čekali da im se pukovnik i Bartolo sa svojim ljudima priključe.

Čekali su ih pošto nikako nisu uspeali da ponovo pronađu Dokove tragove. Nakon što mu je poručnik koji je komandovao ovim odredom predao raport, pukovnik Bišop dreknu besno. – Svi odredi neka se razviju u borbenu formaciju!

Bartolo se podiže u sedlu oslanjajući se pri tome svojim stisnutim pesnicama o prednju ivicu sedla osmotri kolonu te upita. – Šta mislite koliko prednost ima Dok Holidej?

– Najviše sat vremena! – odvrati Mič.

– Šta bi trebalo da znači da nije udaljen više od dve milje od nas i da bi sa uzvišice iznad doline trebalo da ga vidimo – procedi Bartolo i uhvati

uzde u ruke da bi poterao svog konja prema obližnjem uzvišenju. Njegovi ljudi krenuše za njim.

Dok nije imao drugog izbora nego da se negde sakrije, pošto nije mogao nikako da im umakne. Potražio je zaklon u jednom procepu u klanecu. Tek sada je uvideo koliko je bilo mudro što se kratko pre toga odlučio da krene u drugom pravcu. Mogao je da vidi kako su vojnici odjahali prema zapadu i kako su sada u borbenoj formaciji polako napuštali dolinu.

Međutim, samim tim još uvek nije bio u sigurnosti. I dalje je bio bez konja, a njegovi progonitelji su to vrlo dobro znali. Pretpostavljao je da iz tog razloga sigurno neće daleko otići pre nego što se ponovo vrate ovamo. Do tada je morao da napusti ovaj prokleti klanac.

Podiže se i potrča. Otprilike pola milje je prešao u trku, a onda je nastavio normalnim hodom. Pri tome se neprestano obazirao oko sebe kako ga potera slučajno ne bi iznenadila. S obližnjeg grebena ugleda Globe. Dim je kuljao iz dimnjaka mnogobrojnih kuća pravo u plavo nebo iznad Arizone na kome se nije nalazio nijedan oblačak. Nije bilo ni daška vetra.

Pošto je u Globu bila vojska morao je da odustane od namere da uđe u grad. Odlučio je da ponovo promeni pravac. Izvesno vreme je hodao po

visoravni na kojoj nije bilo nijednog žbuna niti drveta iza kojih bi mogao da se skloni u slučaju da se konjanici ponovo pojave. Jedinu zaštitu mu je donekle pružala dosta visoka i gusta trava.

U trenutku kada se već bio dosta udaljio od mesta sa koga je osmatrao grad iz pravca zapada ugleda odrede konjice koji su se ponovo vraćali ka mestu gde su izgubili njegov trag. Konjanici su još uvek bili tako daleko da su ličili na sitne crne tačke negde daleko na horizontu.

Na udaljenosti od otprilike pet milja nalazila su se visoka brda u čijem se podnožju nalazila gusta šuma. Dok potrča kao sumanut u pravcu ovog drveća. U trenutku kada je izgubio iz vida odrede konjice odluči da malo zastane kako bi došao do daha, a onda se ponovo dade u trk.

Sunce je već odavno bilo prešlo svoj zenit kada je Dok prešao put koji je vodio od Globa do Feniksa. Na drugoj strani ovog puta nalazilo se gusto rastinje koje je moglo da mu pruži dobar zaklon.

Dok iscrpljeno klonu pored puta. Iz oba pravca niko nije dolazio. Nije znao šta da radi. Da li da sačeka poštansku kočiju ili neka druga zaprežna kola?

Iz ovog razmišljanja ga prenu pogled na tanak stub dima koji se podizao u nebo sa druge strane šume. Pogleda još jednom skupljenih očiju

ju u tom pravcu i zaključi da je to dim koji je izlazio iz dimnjaka neke kuće. Gotovo u istom trenu pogled mu naiđe na uski put koji mora da je vodio do imanja na kome se nalazila ova kuća.

Dok odlučno krenu u tom pravcu. Ovoga puta se neće poneti kao običan žutokljunac kao što je to prošli put učinio kada je pitao da li mogu da mu pozajme konja. Rešio je da uzme ono što mu je u ovom trenutku bilo toliko potrebno. A to je bio konj!

Morao je što pre da se vrati u San Karlos Siti! I to ne samo zbog sureta s čovekom za vezu koji mora u međuvremenu da je stigao, već i zbog toga što je tamo imao još nekih neraščišćenih računa.

Stigavši u blizinu kuće zastade iza drveća koje ju je okruživalo. Bila je to jedna poveća brvnara pored koje se nalazila još neka na brzinu sklepana štala. Na maloj čistini iza kuće koja je sa dve strane bila opasana niskom ogradom pasla su goveda. Druge dve strane su bile zaštićene planinskim masivom koji se uzdizao neposredno iza ovog malog imanja.

Od ljudi nije bilo ni traga ni glasa. Dok je polako nastavio ivicom šume sve dok nije mogao da osmotri i prostor iza same kuće. Zadovoljno se nasmejavao kada je ugledao konja koji je bio privezan i mirno pasao u senci

ogromno drveta koje se uzdizalo sa zadnje strane brvnare.

Koristeći grmlje kao zaklon, Dok neprimetno stiže do ograde. U jednom skoku prelete preko nje i oprezno se osvrnu oko sebe pre nego što je krenuo dalje. Uputio se polako prema kući držeći otkočen kolt u ruci. Vrata nisu bila zaključana. Po kuca, a zatim polako zaviri unutra i viknu – Ima li koga?

Pošto nije dobio nikakav odgovor polako krenu prema konju koji je i dalje mirno pasao. Bila je to jedna obična tegleća raga koja je pored toga bila već i poprilično matora.

Bolje išta nego ništa, pomisli Holidej dok ga je odvezivao.

U istom trenutku začu ženski glas iza svojih leđa – To je jedini konj koga imam!

Dok pogleda u pravcu brvnare. Na zadnjim vratima stajala je mlada plavokosa i izuzetno lepa žena. I pored toga što je na sebi imala široku radnu odeću, Doku nije promaklo da je zgodna i privlačna.

Držeći uzde one rage u rukama, Dok krenu prema njoj i reče.

– Zdravo. Vikao sam maločas, ali nisam dobio nikakav odgovor.

– Izgleda da ste naumili da mi ukradete konja? – reče žena gledajući ga pri tome pravo u oči.

– Pozajmite mi ga!

– Ovo mi baš ne liči na molbu! – odvrati ona.

– Stvarno sam u gadnom sosu, mis! – reče Dok i sleže ramenima. – Ne mogu čak ni da sačekam da se vaš muž vrati.

Žena odmahnu glavom i izusti odlučnim glasom – Ja nemam muža!

– Hoćete li mi pozajmiti konja? Obećavam da ću vam ga vratiti.

– Pošto ste i sami došli pešice znate vrlo dobro kako je to kada je čovek bez konja. Šta mislite šta ja ovde mogu da uradim bez njega? Bila bih potpuno izgubljena ako bi se slučajno pojavili Indijanci.

Dok počeo zamišljeno da grize donju usnu. – Da li vas gone? – upita žena.

– Upravo tako!

– A ko? Ovdašnji šerif možda?

Dok sleže ramenima i odgovori – Za sada me koliko je meni poznato jedino konjica.

– Konjica! Nećete valjda da tvrdite da vam je cela konjica za petama? – upita ga sa podrugljivim prizvukom u glasu.

– Celokupna konjica iz Kamp San Karlosa! – odgovori Dok. – I mogu vam reći da mi je to sasvim dovoljno.

– A vi ste naravno potpuno nevini? – nastavi žena istim tonom.

Dok klimnu glavom i reče. – Upravo tako.

– I šta meni sada preostaje? Ja sam ovde potpuno sama, a vi ste snažni, a pored toga ste još i naoružani.

Dok joj gurnu uzde u ruke i reče – Ne bih želeo ni na šta da vas prsiljavam. Jedino bih vas zamolio da me odvezete kolima do najbližeg ranča.

– To nije nikakav problem! – odvrati ona. – Globe nije daleko.

– Tamo ne mogu ni da zavirim.

– A, da! Zbog konjice, zar ne? – Dok klimnu glavom.

– Onda ću vas odvesti do Paulovih – reče žena i ponovo mu vrati uzde.

– Upregnite ga dok se ja spremim. Kola su u štali.

Zatim se okrenula i ušla u kuću.

Dok zabaci šešir unazad i povede mrkova prema štali gde su se nalazila stara rasklimatana farmerska kola. Upravo kada ga je upregnuo ugleda pored sebe njenu senku. U rukama je nosila veliku korpu koju je natovarila na kola, pre nego što se popela na prašnjavo sedište.

– Penjite se, šta čekate? – doviknu mu. – Ne smemo da gubimo vreme ako želite da umaknete celokupnoj konjici iz Kamp San Karlosa.

Dok se spusti pored nje na sedište, dohvati bič i potera.

– Da li ste se i vi borili ti ratu? – upita ona.

– Ne! Ja...

– Ako hoćete da vam Paulovi pozajme konja, onda im morate reći da ste ratovali i to na strani Konfederacije. U protivnom će vas samo oterati sa svog imanja. Stari Paul se za vreme rata borio u nekoj brigadi

ili diviziji 7. Ovo vam kažem zbog toga da slučajno ne navedete istu jedinicu, ako vas bude pitao pod čijom komandom ste se borili.

– Hvala, mis! – reče Dok.

– A kuda ste nameravali da krenete sa mojim konjem?

– U San Karlos Siti! Ona ga odmeri ćutke.

– Kako bih neke stvari isterao na čistac – nastavi Holidej.

– No, dobro! Onda ste vi iz San Karlos Sitija, a mi smo se tamo i upoznali prošlog leta. Pa, makar i da ste ratovali pod komandom generala Lija, Paulovi vam neće dati konja ako ja ne budem garantovala za vas.

– Stvamo sam vam zahvalan, mis!

– To mi baš neće mnogo pomoći ako im ne vratite konja. Ja na neki način zavisim od njih, tako da kao samohrana žena mogu odmah da se pakujem odavde ako prokockam njihovo poverenje i naše uzajamno prljateljstvo.

– Zovem se Dok! Dok Holidej.

– Ja sam Rita. Nisam udata niti sam ikad bila. Čini mi se da ste to hteli od prvog trenutka da me pitate, zar ne?

– Potpuno ste u pravu! – reče Dok.

Kada su napustili njen ranč, Rita mu reče. – Skrenite odmah tu iza šume na sporedni put, pošto zasigurno ne želite da idemo glavnim

putem gde bi mogli da se pojave odredi konjice.

Kada su izašli iz šume koja je okruživala Ritin ranč ugledaše u daljini glavni put. Pitanje na koju stranu da skrene je u ovom slučaju bilo izlišno, pošto je mogao da krene jedino na sever, a da ne izbiје ponovo na glavni put. Uputiše se putem koji je vodio prema brdima koja su se u daljini uzdizala pred njima.

– Da li je još daleko? – upita Dok.
 – Stići ćemo za otprilike dva sata,
 – Ja ću vas posle toga dopratiti do kuće – reče on.

– Hvala vam, ali neće biti potrebno, pošto ću prenoćiti kod Paulovih.

– Koliko dugo već živite na tom ranču?

– Ja sam tamo rođena – odgovori Rita. – Bili smo zaista velika porodica. Sva ova zemlja koju vidite je ranije pripadala Apačima. Ako računate u dolarima, onda ova zemlja mogao oca nije koštala ni centa, ali su zato Apači na drugi način naplatili svoju cenu. Polako su ubijali jednog po jednog člana naše porodice. Ostavili su nas na miru tek kada je izbio rat. No, tada smo samo još moj otac i ja bili u životu. A onda je pre dve godine i on umro. Samo, nemojte misliti da je tek tako umro. Dugo se mučio i proklinjao je do poslednjeg trenutka svoju odluku da ostane ovde na ovoj zemlji.

Sunce je već bilo zašlo kada su stigli do ranča Paulovih, odnosno bolje rečeno do onoga što je od njega ostalo.

Doku je na prvi pogled bilo jasno da su Apači još pre nekoliko dana napali i spalili ovaj ranč. Četvorica muškaraca su se očigledno do kraja žestoko borili. Apači su ih ostavili prikovane kopljima za vrata od štale. Ispred njih su ležale skalpirane žene i deca Paulovih. Ovaj prizor je izazivao jezu čak i kod jednog takvog čoveka kao što je to bio Dok Holidej koji je u životu mnogo toga doživeo.

Sada naravno više nije postojala mogućnost da ovde dođe do konja, pošto su Apači poterali svu stoku i sve konje sa sobom. Kuća u kojoj su Paulovi živeli bila je pretvorena u gomilu pepela. U obližnjoj šupi Dok je uspeo da pronađe lopatu kako bi mogao da ih sahrani. Sa lopatom je krenuo prema kolima na kojima je sedela prebledela Rita.

– Najpre ću ih pokopati – reče Dok i pruži joj ruku. – A zatim ću vas odvesti do Globa.

– O, bože, zar je moguće da su i njih sve pobili! – reče Rita s očajem u glasu i briznu u plač.

Dok ćutke počeo da kopa grobove. Nije mogao ništa drugo da učini za Paulove. Bila je već mrkla noć kada je konačno završio ovaj mučni posao. Nakon toga je opalio dva met-

ka u vazduh kako bi oterao lešinare koji su uporno kružili iznad njihovih glava.

Dugo su stajali nemo pored grobova čitave jedne porodice. Dok je bio skinuo šešir dok ga je Rita držala ispod ruke i izgovarala neki citat iz biblije.

Nakon toga su se ćutke uputili prema kolima. Dok potera konja. Dok su se polako udaljavali od spaljenog ranča Paulovih, Doka obuze neko nelagodno osećanje. Imali su samo ovu staru ragu, a od naoružanja samo njegove koltove i jednu skraćenu dvocevku. Ni sa jednim ne bi mogao da pogodi neki udaljeniji cilj.

Dvocevka je bila skraćena, kako bi se povećala mogućnost raspršivanja sačme. S njom je mogao da se suprotstavi i najuvežbanijem revolverašu, ali zato nije mogao da gađa cilj koji je bio udaljen više od sto jardi.

Razmišljao je o svojim progoniteljima. Pošto mu je bilo jasno da bi konjica najbolje mogla da se suprotstavi Indijancima odluči da krenu prema jugu kako bi što pre izbili na glavni put. Rita je u međuvremenu bila zaspala pripijena uz njegovo rame. Vladala je potpuna tama kad su konačno izašli na put i kada je na severu gde se nalazio njen ranč ugledao odsjaj vatre.

U trenutku pomisli da bi to mogla da bude za njega srećna okolnost, pošto bi vatra na Ritinom ranču mo-

gla da na kratko odvрати pažnju konjice iz Kamp San Karlosa. Svestan činjenice da bi ovo bila suviše velika cena za mali predah, Dok veoma brzo odagna ovakvu vrstu razmišljanja od sebe.

Ubrzo zatim, Dok odluči da napuste put i da potraže za zaklon između obližnjih stena, pošto je znao da točkovi ovih rasklimatanih kola stvaraju i suviše veliku buku u inače tihoj noći.

Počeo je oprezno da se osvrće ako sebe ne ispuštajući snažnu dvocevku iz ruku. Osećao je prisustvo i kretanje Indijanaca svuda oko njih. Međutim, sve bi se umirilo kada bi mu se pogled samo na trenutak duže zadržao na jednoj tački.

– Samo se pojavite, pasiji sinovi, pa da vam smestim ravno između očiju – promrmlja tiho.

Odjednom mu se učini da je noć postala još mračnija i mirnija. Pokreti se umiriše, a jedino se čulo Ritino duboko i ravnomerno disanje. Ona je i dalje mirno spavala.

I pored toga što nije mogao ni da ih vidi ni da ih čuje, Dok je osećao da su Apači još uvek tu. Napregnuo je razmišljao kako da spase ovu plavokosu ženu koja je ležala pored njega, ne sluteći šta se oko njih odigravalo. Njegova vlastita sudbina mu se u tom trenutku učinila potpuno nebitnom.

Počelo je polako da sviće. Dok se nalazio na pet koraka od kola oslo-njen ramenom o stenu iza koje su potražili zaklon. Konačno je mogao da osmotri teren koji ih je okruživa-o. Sunce se još nije pojavilo na ho-rizontu, tako da je sve video u sivim tonovima, a takvi su bili i izgledi da se odavde izvuku.

Znao je iz iskustva da je upravo ovaj prelazak noći u dan vreme cr-venih vukova. A oni su bili svuda oko njih. Video je jedino neme senke koje su nestajale iza obližnjih stena i drveća. Nadolazili su sa svih stra-na.

Čekao je sve dotle dok Apači nisu izronili iz jutarnje sumaglice. A onda je povukao oba okidača i opa-lio. Strahoviti prasak prekide jutar-nju tišinu. Ovim hicima je uspeo da stvori prolaz na ovoj strani, ali je isto tako znao da im ono na gore tek predstoji. Gotovo u istom trenu cr-venokošci se pojaviše na obližnjim stenama i u jednom skoku se nađo-še pored njega.

Sve ovo se odvijalo takvom brzinom da Dok nije uspeo da ponovo napuni dvocevku. Hitro je prebacio u levu ruku držeći je za cev kako bi kunda-kom mogao da udara oko sebe, dok je u desnoj držao revolver. Trojica padoše pogodeni mecima, dok se druga trojica nađoše na zemlji od udaraca teškim drvenim kundakom. Četvrtim metkom je uspeo da skine

poslednjeg Apača koji je skočio na mrkova u želji da potera kola i da time im onemogući bekstvo.

Rita briznu u gotovo histeričan plač tek nakon što se sve umirilo. Dok obiđe oko kola s oružjem na gotovs. Nije bilo više nijednog živog Apača. Oni koje je pogodio kundakom su se u međuvremenu podigli i upravo su nestajali iza obližnjih stena.

Rita mu polete u naručje. Dok vrati revolver u futrolu na opasaču i privi uz sebe na smrt preplašenu Ritu.

Njeno telo je i dalje drhtalo. Pucnja-va i Indijanci su je prenuli iz ružnih snova, tako da joj se učinilo da se našla u paklu, a ne na ovom svetu.

Dok je podiže na kola. I dalje je po-smatrao okolinu, no, niko se nije po-javljivao. Sunce je izlazilo kada su ponovo izašli na glavni put.

Morao je da odvede Ritu do Globa, odnosno bar u neposrednu blizinu grada, a da zatim što pre nekako dođe do konja kako bi mogao da se vrati u San Karlos Siti.

– Zar nismo krenuli prema mom ranču? – upita Rita začuđeno.

– Plašim se da bi i tamo mogli da se pojave Apači!

Rita se sa strahom u očima osvrnu oko sebe i pribi se još više uz Doka.

– Idemo za Globe – rece on.

– Imam još mnoge stvari na ranču koje bi trebalo da ponesem sa so-bom, ali ako ti smatraš da je to su-više opasno.

Dok je blago uhvati za ruku i odvрати – Noćas sam iz pravca tvog ranča video odsjaj vatre.

Ona ga pogleda prestravljeno.

– To naravno ne mora da znači da je to bio tvoj ranč. Možda je...

– U blizini se ne nalazi ni jedno drugo imanje – prekide ga ona.

– A možda se samo radilo o velikoj logorskoj vatri koju su zapalili Apači – nastavi Dok. – U Globu se nalaze odredi konjice. Zamoli nekog oficira da te zajedno sa njegovim ljudima otprati do ranča.

– Zar nećeš i ti u Globe? – upita Rita primetno razočarana.

– Moji problemi su ti dobro poznati. Moram nazad za San Karlos.

– Odvedi me u blizinu grada – reče Rita. – Ja ću odatle produžiti pešice, a ti uzmi kola.

U trenutku kada su se već toliko bili približili gradu da bi mogli da razaznaju dim koji se iz dimnjaka kuća podizao u nebo ugledaše na putu veću grupu ljudi koji su im na konjima dolazili u susret. Bili su to Bartolo i njegovi ljudi, kao i jedan ceo odred konjice iz Kamp San Karlosa.

Bili su udaljeni jedva pola milje od njih. Izgledalo je da je za sve kasno pošto su u istom trenutku i konjanici ugledali Ritu i Doka.

Put je na tom delu vijugao kroz dolinu obraslu travom. Nije bilo ni grmlja ni drveća iza kojih bi se Dok

mogao skloniti. No, i pored toga on reši da skoči sa kola. Nakon što je gurnuo uzde i bič Riti u ruke, Dok dohvati sačmaricu i ustade sa sedišta.

– Ti produži dalje sama! – uzviknu.

– Ne! – odvрати ona odlučno, okrete i potera mrkova ponovo u pravcu iz koga su upravo dolazili.

– Rita! – dreknu Dok i pokuša da joj otme uzde. Ona se okrete i energično ga odgurnu. Konjanici krenuše u poteru za njima, a nekolicina počea puca u vazduh. Dok se ponovo spusti na sedišta, a zatim se osvrnu iza sebe. Kola su stvarala ogroman oblak prašine, tako da je samo nejasno mogao da proceni situaciju. Bartolo i njegovi ljudi su jahali ispred vojnika koji su i dalje galopirali u dvojnim redovima. Po njegovoj proceni moglo ih je biti četrdesetak, što bi značilo da ih zajedno sa Bartolom i njegovim ljudima progoni ukupno pedesetorica dobro opremljenih i obučanih ljudi. Možda ga u prvom trenutku i nisu bili prepoznali, ali činjenica da su se kola tako naglo okrenula bila je znak da su iznenada naišli na pravi trag. Jahači su ih sustizali zapanjujućom brzinom.

Dok je odložio pušku sa namerom da preuzme uzde od Rite, no ona ga samo odgurnu laktom.

Pomalo iznenađen Dok rukom pokaza u pravcu pošumljene visorav-

ni na severu i reče – Teraj u tom pravcu. Dotle možemo da stignemo pre nego što nas sustignu. Ja ću se izgubiti u šumi, a ti se polako vrati nazad.

Rita nije ništa odgovarala, nego se samo kratko osvrnula da bi nakon toga bičem još žešće ošinula mrkova. Kola su se u sledećoj krivini bila toliko zanela da su neko vreme išli na dva točka. Na kraju su ipak nekako uspeli da ponovo uspostave ravnotežu dok su se sve više približavali stenama pored kojih su proveli prethodnu noć i gde su ih napali Apači.

– Priđi što bliže stenama da bih mogao da iskočim! – uzviknu Dok.

– Čekaj! – odvrati ona i skrenu prema drugoj strani puta. – Sedi i čekaj! Znam bolji put kako da se odavde izvučemo.

Rita je na trenutak izgleda zaboravila Indijance koji su je pre samo nekoliko sati na smrt preplašili.

Nekolicina iz potere opet počese da pucaju u vazduh. Međutim, Rita je i dalje terala mrkova sve brže i brže. Dok nije ni pomislio da bi taj konj mogao ovako dugo da izdrži u besomučnom galopu.

Dok se i dalje neprekidno okretao, držeći se čvrsto za sedišta. Riti je sada polazilo za rukom da drži postojeće odstojanje između njih i potere. U trenutku kad su u punoj brzini skrenuli u jedan uzani kanjon,

Dok je pogleda unezvereno. Na trenutak je ponovo izgledalo da će se kola prevrnuti, no, i ovoga puta su nekako uspeli da ih vrate na sva četiri točka.

Rita je i dalje spretno izbegavala žbunje i kamenje koje je u velikom broju prekrivalo dno kanjona. Juri-li su kanjonom ostavljajući i ovde ogroman oblak prašine za sobom. U trenutku kada su blagom uzbrdicom napuštali kanjon ugledaše poteru koja je sa druge strane tek ulazila u dosta uski procep između stena.

Nakon što se bilo povećalo rastojanje između njih i potere ponovo počeo da se smanjuje pošto mrkov nije uspevao da u istom tempu savlada uzbrdicu. Kada su konačno napustili kanjon Rita ga potera još većom žestinom. Ugledavši pred sobom padinu obraslu gustom šumom koja je dosezala sve do vrhova planinskog masiva Doku postade jasno šta je Rita mislila kada je rekla da pozna bolji put kojim bi mogli da umaknu poteri. Blago joj spusti ruku na rame. – Hvala ti. Zaustavi se tamo kod...

Nije uspeo da dovrši rečenicu kada se začu strahovit prasak, pošto su u punoj brzini bili naleteli na procep u stenovitom tlu koji Rita zbog guste trave nije na vreme mogla da prime-ti. Kola se sa slomljenim točkovima u trenu zaustaviše dok su oni poneti inercijom odleteli u stranu.

Pomalo ošamućen Dok se pridiže iz trave i pokuša odmah pogledom da pronađe Ritu, koja se nakon nekoliko sekundi pojavi, iza mrkova i pojuri prema njemu.

– Brzo, Dok! Idemo!

– Ostani ovde! – doviknu on. – Pošto tebe ne gone bilo bi najbolje da uzmeš mrkova i da se vratiš u Globe.

Ne sačekavši nikakav odgovor Dok potrča dugim koracima prema šumi. Rita međutim pojuri za njim tako da ga je već kod prvog drveća sustigla.

– Idemo na drugu stranu, Dok! Tamo neće moći da nas prate na konjima – izusti Rita sva zadihana. Dok potrča za njom.

U međuvremenu su se na izlazu iz kanjona pojavili prvi konjanici. Jahali su uporedo po dvojica ili trojica i činilo se da ovoj koloni nikada neće doći kraj.

Iza poslednjeg visokog drveća su naišli na stenoviti predeo, obrašao gustim, bodljikavim rastinjem koje im je pružalo dobar zaklon od pogleda njihovih progonitelja, ali koje je ujedno i otežavalo dalje napredovanje. Hteli ne hteli morali su da krenu gore. Put kojim su krenuli je postajao sve strmiji. Poteru više nisu videli, ali su ih zato jasno čuli, pošto su im i dalje bili za petama. Do ušiju su im dopirale glasne komande oficira.

Dok se za vreme uspona neprekidno osvrtao, ali nije video nijednog plavokošuljaša niti pak nekog od Bartolovih ljudi. Odnekud je dopirao topot kopita do njih, što je za Doka bio znak da su se verovatno podelili u dve grupe. Dok se jedna polovina penjala za njima, druga je verovatno pokušala da na konjima zađe sa druge strane planinskog masiva.

Odjednom u blizini ugledaše ogromnu stenovitu prepreku koja im je poput zida preprečavala put. Naslonivši se na stenu, Rita zastade i umorno se nasmeši.

I Dok je bio iscrpljen, te se i on nasloni pored nje na stenu i pogleda unazad.

– Trebalo je da ostaneš kod kola! – izusti Dok teško dolazeći do daha.

– Ti ni blizu ne poznaješ dobro ovaj teren kao ja! – odvrati ona zadihano.

Dok se zagleda ponavo u pravcu stene tražeći pogledom neki procep kroz koji bi mogli da krenu dalje. Ako im i uspe da umaknu poteri tada će uleteti pravo na teritoriju Apača. Pretpostavljao je da su se Indijanci u međuvremenu sigurno vratili u svoje logore. A ako je ta njegova pretpostavka bila tačna, tada će iza ove stene biti prepušteni sami sebi, pošto tu neće biti belaca koji bi mogli da im pomognu.

– Moraćeš da se vratiš – reče Dok pokušavajući još uvek da povрати

dah. – Ovo je previše opasno za tako krhku ženu kao što si ti. Dole ispod nas se nalazi odred koji broji gotovo pedeset vojnika. Njih Apači sigurno neće smeti da napadnu. A za mene ne brini! Sigurno će i sami ubrzo doći do zaključka da ne mogu da me uhvate, tako da će se vratiti ponovo u Globe, a tamo ćeš biti bezbedna.

– Idemo dalje! – odvrati ona i uputi se prema stenovitom masivu. Dok krenu za njom.

Iznenada počese iznad njihovih glava da fijuču puščani meci. Za trenutak zastadoše dok su napregnuto osmatrali okolinu. Stene oko njih su stvarale gotovo nestvaran eho, tako da nikako nisu mogli da odgonetnu odakle je dolazila paljba.

Rita produži dalje.

– Ovo što ti radiš nema veze sa pamću! – dobaci joj Dok.

– Ne pričaj toliko! – odvrati Rita izbegavajući pri tome da ga pogleda u oči. – Sada je ionako suviše kasno!

Htela je još nešto da kaže, ali je morala munjevito da se sagne, pošto je ugledala grupu vojnika koja se na udaljenosti od otprilike četiristo jardi penjala na istoj visini sa njima, prema planinskom masivu.

I Dok ih je gotovo u istom trenutku primetio. Zastadoše na trenutak dok vojnici nisu nestali između rastinja i mnogobrojnih stenovitih gromada, a onda nastaviše s usponom. Rita se penjala prva, dok je Dok bio tik iza

njenih leđa, osmatrajući budno sve što se događalo oko njih.

Kasnije se ispostavilo da je to bio poslednji susret sa poterom toga dana. Kada su konačno stigli do gotovo vertikalnog planinskog masiva, nastaviše oprezno da idu uz njega. Pri tome su uspeali da pronađu uzani procep koji je bio obrastao toliko gustim rastinjem da bi Dok sigurno prošao pored njega da nije bilo Rite koja je očito bolje poznavala ćudi ovog terena.

U tom trenutku je bio srećan što ga nije poslušala i što je ostala s njim. Put kroz procep je takođe bio delom strm, tako da su i dalje dosta sporo napredovali. U jednom trenutku, Rita izgubi tlo pod nogama i poče da klizi prema dole. Dok koji je išao za njom dočekao je u svoje naručje. Na momenat zastadoše u tom položaju i zagledaše se duboko jedno drugom u oči.

– Šta sad veliš, hrabri čoveče? Da li bi bez žene uspeo dovde da stigneš? – upita ona ozbiljno.

Umesto odgovora Dok je poljubi. Rita ne samo što se nije opirala nego je uzvratila poljubac strastveno, svojim mekim toplim usnama. Posle izvesnog vremena ona se polako iskobelja iz njegovog snažnog ali ujedno i nežnog zagrljaja i krenu dalje.

Sunce je davno bilo prešlo zenit kada su napokon napustili procep i

kada su se našli na malom stenovitom platou.

– Ovde bismo mogli da zanoćimo – reče Rita. – Tamo preko je izvor, a ako budemo imali sreće, može da naiđe i neka divljač. Počinjem da osećam strahovitu glad, a ti?

– Ideja nije loša, ali bi i vojnici i Apači mogli da čuju pucanj – odgovori Dok.

– Pa, zar nemaš nož?

Dok odmahnu glavom. Rita na to povuče svoju suknju malo prema gore i iz čizme izvuče veliki lovački nož.

– Za ženu ponekad i nije loše da ovako nešto nosi sa sobom – počeo Rita da objašnjava kada je ugledala njegov pomalo začuđen pogled.

Plato je bio okružen visokim stenama. Nakon, što su pronašli mesto koje je bilo povoljno da na njemu prenoće, ali i da im pruži kakav takav zaklon na ovoj čistini, počeo da skupljaju drva za vatru. U smiraj dana ugledaše malo krdo brdskih antilopa koje su se oprezno kretale prema izvoru. Suviše kasno se začu rika njihovog predvodnika koji je uspeo da nanjuši opasnost. Holidej je već ranije bio bacio nož i pogodio jednu od životinja. U trenutku kada se ona skljkala na zemlju, a ostale se dadoše u beg i nestadoše u sumraku koji prekrivao plato.

Dok je Rita palila vatru, Dok je počeo da dere kožu sa životinje. Rita

je u okolini uspeła da pronađe neke njemu nepoznate trave koje su pečenju davale odličan ukus.

Vatra je polako dogorevala dok su umorno sedeli pripijeni jedno uz drugo. Njihove usne se stopiše, a Rita potraži u mraku njegovu snažnu ruku i prinese je grudima.

– Jeste da nisam udata, ali nisam ni devica. To je izgleda moja sudbina da se uvek zaljubljujem u muškarce koji ne mogu da ostanu uz mene.

* * *

Bartolo glasno opsova i pruži dvogled pukovniku Bišopu.

– Taj pasji sin mora da je sa đavolom sklopio pakt – procedi ljutito

– Mislim da ipak postoji neko drugo objašnjenje – umeša se Buč. – Meni se čini da je taj tip jednostavno poludeo od straha. Kladim se da su se sakrili negde u našoj blizini i da ne zna šta da radi. Ako mi dignemo sidro onda će se pojaviti Apači. A šta mislite koga se više plaši? Svakako Apača. Pa kad je tako, onda bi trebalo da mu nešto predložimo!

– A šta to? – upita Bartolo razdražljivo.

– Da ćemo ih ostaviti u životu ako se predaju – odgovori Buč. – Što naravno, ne mora da znači da ćemo kasnije održati reč.

– Ali, ako mu dam časnu reč, onda moram i da stojim iza toga – reče pukovnik.

– Ja ću mu je dati – odvrati Bartolo cereći se – A ja je ne moram održati!

– Ali, ako se sve to odigra u mom prisustvu, onda ćeš ipak morati da se pridržavaš dogovora – prosikta pukovnik.

– E pa, onda ti lepo uzjaši konja i nestani negde dok mu ja budem davao časnu reč – odvrati Bartolo razdražljivo.

Razgovor je polako pretio da u se pretvori otvoren sukob, no, tada se umeša Mič. – Sve mi se čini da smo svi već pomalo umorni i razdražljivi. Pored toga bismo morali prvo da uhvatimo to kopile pre nego što dlučimo o njegovoj sudbini.

– Sto mu gromova, ima da ga gonimo sve dok ga ne uhvatimo – reče odlučnim glasom pukovnik Bišop. – I može nam samo biti pravo ako Apači obave posao umesto nas.

– Imaš pravo, Luis – odvrati Kigan pomirljivo. – Dakle, idemo! Ščepaćemo mi to kopile, a onda ćemo ga obesiti o prvo drvo. Bilo bi smešno da ga ne uhvatimo kada u ovakvim uslovima ima još i ženu na vratu. Idemo, ljudi!

Njegovi ljudi mu se priključiše.

Istovremeno, pukovnik Bišop se sa podignutom rukom podiže u sedlu i uzviknu – Odred napred!

Čitav kanjon počeo da odjekuje od topota kopita. Odredi konjice su se kretali u besprekornoj formaciji

dok su Bartolovi ljudi bili već daleko ispred njih. Nakon što su izašli iz kanjona krenuše strmom stazom prema prostranom platou koji je u sredini delila ogromna gotovo vertikalna stena.

– Džet! – dreknu Bartolo odsečnim glasom. – Obiđi sa Erlom, Bučom i Benom stenu sa druge strane i obratite pažnju na bilo kakve tragove!

Bartolovi ljudi se razdvojiše. Mič, Džefri i visoki Kodi nastaviše dalje sa Bartolom.

Pukovnik se sa svojim konjanicima nalazio daleko iza njih.

Svi su napregnuto pretraživali teren, ne bi li pronašli bilo kakav trag koji bi ih odveo do Rite i Doka. Deo platoa koji se prostirao sa druge strane stene bio je obrastao gustim rastinjem koje im je još više otežavalo traganje.

Iznenada se platoon prolomi prasak puške i pogodi Bartolovog konja. Ovaj se instinktivno baci u stranu kako bi izbegao da ga konj svojom težinom zgnječi.

Ljudi u njegovoj pratnji zastadoše napregnuto osmatrajući okolinu sa repetiranim „vinčesterkama” u rukama. Bartolo se u trenu otkotrljao do svog konja koji nije davao nikakve znake života da bi se nekako dočepao svoje „vinčesterke”.

– To mora da je ono kopile! – uzviknu zadihano. Bio je ubeđen da je

Dok hteo da pogodi njega, a ne konja.

Bartolo se međutim grdno prevario kada je mislio da je Dok bio taj koji je pucao. Bili su to Apači koji su se sa puškama u rukama iznenada pojavili na nekoj vrsti stenovite terase koja se na visini od oko stotinak stopa uzdizala iznad platoa.

Ovi mora da nemaju tri čiste u glavi, pomisli Bartolo i polako podiže levu ruku uvis.

– Hej! – viknu glasno. – To sam ja, Bartolo! Zar me ne prepoznajete?

– Eno Kortnija! – reče Mič i pokaza u pravcu Apača. Kortni je bio starac koji je već više od jedne decenije živeo zajedno sa Apačima. Kortni je prilikom svake trgovine obavljao ulogu tumača, pošto Bartolo nije znao jezik Apača. Kigan Bartolo pogleda u pravcu starca i odjednom mu sve postade jasno. Umesto da se pojavio sa tovarom pušaka kao što je bilo dogovoreno, on stiže u pratnji dva odreda konjice!

– Spustite puške! – doviknu svojim ljudima.

Kortni se uputi polako prema njima i zaustavi svog mustanga na nekoliko koraka od Bartola. – Ti i tvoji ljudi mora da se igrate žmurke. Veliki Soko je strašno ljut. Hoće da vidi prijatelje, a ne izdajnike i kukavice!

– Polako, Kortni! Prvo me saslušaj! To što Veliki Soko misli nije tačno – odvrati Bartolo. – Ja nisam poveo

konjicu u borbu protiv njega i njegovog plemena već da bih uz njihovu pomoć uhvatio ubicu koji je upoznat sa našom trgovinom i koji hoće da nas izda kako bi mi se osvetio. To pseto se nalazi tu negde u ovim brdima. Ostao je bez konja, a uz to ima na vratu još i neku ženu. Porazgovaraj sa velikim poglavicom Apača i zamoli ga da nam dozvoli da ovde na njegovoj teritoriji nastavimo poteru za tim razbojnikom. Ako ga ne ulovimo, onda je sve propalo. Tada moja crvena braća neće moći nikada više da kupuju puške od mene.

Bartolo kratko pokaza prema gore u pravcu okupljenih Apača, a zatim nastavi – Nema potrebe da Sokolovi hrabri ratnici drže puške uperene u nas. Za sve nas bi bilo bolje kada bi nam pomogli da pronađemo tog čoveka. I neka se klone konjice iz Kamp San Karlosa pošto će se ona povući čim uhvatimo ubicu.

– Mnogo toga si rekao za kratko vreme – odgovori Kortni. – Pitanje je samo da li može da se veruje tvojim rečima?

Bartolo teatralno baci svoju pušku pred mustangove noge i reče – Kunem se da je sve što sam govorio istina! Ne dozvoli za ime boga da Soko napadne vojnike. Ponavljam još jednom da oni nisu tu zbog vas, Kortni. Moraš to objasniti poglavici! Idi i razgovaraj s njim! Ne smemo

da gubimo vreme, pošto će vojska uskoro stići ovamo.

– Ne mičite se odavde – reče starac, a zatim se okrete i uputi se prema Apačima.

Bartolo upre pogled prema Apačima i uzviknu pokazujući rukom prema Kortniju. – Verujte mi, govorim istinu!

Apači su međutim i dalje stajali kao ukopani. Bartolo se osvrnu pomalo bojažljivo. Pukovnik Bišop se srećom još nije pojavljivao sa svojim konjanicima. Dok je Kortni nestajao iza stena, Bartolo je mahinalno krenuo da ponovo podigne svoju pušku. No, na vreme se predomislio.

– Trebalo je da ga pitaš da li su Apači videli Doka – prozbori Mič.

– Mora da su ga videli pošto su sigurno svuda oko nas u ovim brdima, a pored toga imaju još i bolje oči od nas.

Bartolo počeo nervozno da grize usne. Na to uopšte nije mislio.

– Gledajte! – uzviknu Mič.

Bartolo pogleda prema gore i vide kako su Indijanci nalik bešumnim senkama iznenada nestali iza stena.

– Dakle, uspeali smo! – izusti Bartolo sa приметnim olakšanjem. Njegovi ljudi su u međuvremenu bili sjahali i krenuše da mu pomognu da skinu sedlo sa mrtvog konja. Kada su krenuli dalje, Bartolo se smestio iza

Mičovih leđa, dok je Kodi nosio njegovo sedlo.

Rešili su da nastave dalje, iako se pukovnik Bišop još uvek nije pojavljivao sa svojim vojnicima. Nakon otprilike petsto jardi, iznenada naiđeše ponovo na starog Kortnija.

– Nisam uspeo da ubedim Sokola u istinitost tvojih reči i pored toga što su kao što sam maločas saznao naši ratnici jutros videli bledolikog koji je bio u pratnji neke žene. Mada ti ne veruje, Soko je odlučio da zbog pušaka preuzme rizik na sebe. Ali pazi se dobro! Soko vodi sa sobom preko petsto ratnika koji su spremni da vas rastrgnu ako im podvalite.

– Gde su ih videli? – upita Bartolo sa nestrpljenjem. Starac odmahnu glavom i reče. – Ne ovde, nego otprilike deset milja severno odavde.

– Šta? – dreknu Bartolo sa nevericom.

– U to vreme se sa tom ženom kretao prema zapadu – dodade starac.

– Taj prokleti kučkin sin! – opsova Bartolo.

Starac podiže ruku i potera svom žestinom svog mustanga sa mesta na kome su se nalazili.

– Hej, Kortni, zar ne možete vi da uhvatite tog kurvinog sina? Starac mu odgovori nešto, što Bartolo nije uspeo da razume.

– Šta li je samo rekao? – upita besno,

– Da Apači proganjaju svakog belca – odgovori Kodi.

– Ako je tačno da ih ima pet stotina, onda taj Holidej ne bi smeo da ima ni trunke šanse da se odavde živ izvuče – reče Mič. – I to još bez konja, sa ženom na grbači.

– Hej, Kortni! Vрати se! – dreknu Bartolo i ispali metak u vazduh.

Kortni zastade, a Mič i Bartolo poteraše mrkova na kom su zajedno jahali, kako bi ga što pre stigli.

– Doneću vam puške, a vi meni predajte tog belca zajedno sa njegovom plavušom. Zauzvrat ću vam ovoga puta puške prodati po posebno povoljnoj ceni...

– Morao bi da znaš da poglavičin ponos ne dozvoljava da mu se postavljaju bilo kakvi uslovi. Već da bi saznao da li si govorio istinu on će se postarati da njegovi ratnici pronađu i uhvate tog belca i njegovu ženu. On čeka na isporuku pušaka! Ti si mu obećao da će ih dobiti još ovog meseca.

– Ja ću ispuniti svoje obećanje! – reče Bartolo. – Međutim, ne možemo sa puškama da krenemo iz Kamp San Karlosa pre nego što budemo sigurni da je taj pasji sin mrtav.

– Preneću to poglavici! – odvrati Kortni i produži dalje.

Mič i Bartolo su se upravo bili priključili ostalima, kada se začu glasan topot kopita. Bili su to pukovnik Bišop i njegovi konjanici.

– Da niko nije pisnuo ni reč o onome što se ovde dogodilo! – naredi Bartolo svojim ljudima. – Konja mi je smakao Dok, a ne Apači. Produžićemo zajedno sa pukovnikom na zapad, a Doka ćemo prepustiti našim crvenim prijateljima. Odavde ionako ne možemo zbog brda da skrenemo na sever.

Zajedno sa vojnicima krenuše u pravcu zapada. Dobro su poznavali Apače tako da su bili sigurni da ih prate njihovi izviđači i pored toga što nijednog nisu mogli da primete.

* * *

Dok i Rita su se kretali po terenu na kome nisu ostajali nikakvi tragovi. Dimni signali Indijanaca odnosno prisustvo njihovog izviđača su stalno primoravali Doka da menja pravac. Sve to ga je još više udaljavalo od San Karlos Sitija u koji je namećavao da se vrati. I dalje nije gubio nadu da bi mogli da naiđu na neki ranč gde bi mogli da nabave konja, iako mu je Rita bila rekla da u blizini nema belaca. Najveći deo dana u kome je vladala nesnosna žega, proveli su u hladovini koju su im pružale bezbrojne stene na koje su neprekidno nailazili na svom putu. Nastavili su dalje tek kada je sunce uveliko prešlo zenit. I dalje su imali sreću da su uvek na vreme primećivali prisustvo Apača.

Kao i u više navrata toga dana, ugledaše tri Apača koji su mirno jahali stenovitom stazom visoko iznad njihovih glava. Dok Holidej i Rita potražiše zaklon između obližnjih stena. Dok su tako skriveni čekali da se Indijanci udalje, Dok pomisli da bi možda bilo dobro kada bi im ipak dozvolio da ih vide kako bi ih napali, a time im i pružili priliku da se eventualno dočepaju konja. Međutim, u trenutku kada je Dok napustio za klon, Apači su već bili toliko odmakli da nisu mogli da ga vide.

– Zar se ne bojiš da bi mogli da nas primete? – upita Rita sa čuđenjem.

– Siguran sam da su ponjave na kojima jašu pune buva – odgovori Dok sa šaljivim prizvukom u glasu. – No, ipak je bolje i udobnije jahati na ponjavi punoj buva nego neprekidno hodati sa sve strašnijim žuljevima na nogama.

A upravo je to bio problem koji ih je sve više mučio, no, Rita ga ipak prestravljeno upita – Zar je moguće da bi stavio život na kocku samo da se domogneš...

– Sumnjam da bi nam dobrovoljno prepustili svoje konje – prekide je Dok.

Svestan da su ovu priliku propustili, Rita i Dok krenuše dalje. Dok je bio rešen da prilikom sledećeg susreta sa Apačima bolje i brže reaguje.

Na ponovni susret nisu morali dugo da čekaju. Već nepun sat kasnije, ponovo ugledaše Indijance. Ovoga puta, međutim, nije ih bilo trojica nego tridesetak. Dok sebe nikada nije smatrao kukavicom, ali isto tako ni idiotom. Hitro su i ovoga puta potražili zaklon i sačekali da opasnost prođe.

Počinjalo je polako da se smrkava. Nijedan od obližnjih planinskih vrhova nije više bacao svoju senku kada je Dok počeo da traži mesto gde bi mogli najbezbednije da provedu noć. Bilo mu je žao Rite koja je očigledno teško podnosila sve ove napore, iako se nijednom nije požalila. On je bio kriv što se našla u ovakvoj situaciji. Tešila ga je jedino pomisao da sigurno ne bi bila u životu da slučajno nije naišao na njen ranč. One noći kada su Apači napali i spalili njen ranč, ona bi... Zgražavao se već pri samoj pomisli šta bi se tada dogodilo.

Na prelasku noći u dan Doka je nešto sumnjivo trglo iz sna. U istom trenutku se bio potpuno razbudio, posegnuo je za svojom dvocevkom i ispalio istovremeno oba hica. Grmljavina pucnja prolomi se jutarnjom tišinom. Tovar sačme je odbacio napadače u obližnje grmlje.

– Dok! – viknu Rita s užasom u očima i poče uspaničeno da beži.

Dok se u međuvremenu bio podigao na kolena i upravo je ponovo punio dvocevku dok je pogledom pretraži-

vao okolinu. Sa nabijenom „sačmaricom” on skoči na noge, prebaci je u levu ruku, a u desnu uze kolt. Kada se približio grmlju, sa čuđenjem je konstatovao da to nisu bili Apači nego belci. Podigavši pogled, ugleda na ivici šume njihove konje.

Ali, gde je bila Rita? Dok poče da se osvrće i na kraju viknu – Rita! Dođi, najzad smo došli do konja.

Rita se pojavi iz zaklona koji je bila potražila dok je Holidej napregnuto osmatrao okolinu. Bio je ubeđen da su Apači čuli pucnje i da će se pojaviti veoma brzo.

Pomogao je Riti da uzjaše. Ona se još uvek nije bila oporavila od pretrpljenog šoka, tako da je i dalje bila unezverena, sa suzama u očima. Jahali su nemo jedno pored drugog. Dok je pokušavao da dokuči ko su bili ti ljudi čije su konje sada jahali.

Rita iznenada ispusti prodoran krik. U istom momentu Dok ugleda Apače. Bilo ih je otprilike četrdesetak koji su im polako dolazili u susret. Pojavili su se neočekivano iza jednog zavoja, tako da razdaljina nije iznosila više od pola milje. Međutim, kada su poterali konje u suprotnom pravcu ugledaše kako i odatle nadiru Apači. Samo što ih je ovde bilo još više. Nisu imali ni trunke šanse da prođu bilo pored jednih, bilo pored drugih. Sa njegove desne strane se nalazio strm uspon ka jednoj od mnogobrojnih litica. Strmina

je bila takva da bi Apači ukoliko bi Dok i Rita njome krenuli imali mogućnost da ih svojim puškama skinu kao zrele kruške sa drveta. Sa leve strane opet se nalazila duboka i tamna provalija. Rastojanje i do jedne i do druge strane nije iznosilo više od tristo jardi. Dok potera konja do drveća ispod kojih su noćili i koje je bilo jedino mesto koje je mogla da im pruži bilo kakav zaklon.

Zaustavili su se. Dok spusti Ritu sa konja i gurnu je u pravcu obližnjih stena. Zatim dohvati koltove i pojuri za njom.

Rita prestravljeno uzdahnu kad joj je Dok gurnuo dvocevku u ruke.

– Pa, valjda znaš da pucaš? – upita on. Rita klimnu glavom.

Indijanci se nisu žurili. I dalje su jahali polako.

Dok je u sebi proklinjao onu trojicu koju je smakao. Nije mogao da zna da Indijance nije privukla jedino pucnjava, već da su krenuli u poteru za njim zbog Bartola koji ih je snabdevao puškama. Apači se zaustaviše na razdaljini od oko trista jardi. Iz grupe u kojoj ih je prema Dokovoj proceni bilo duplo više, izdvojio se jedin-jedini jahač koji se uputio prema njima. Da se radilo o belcu mogli su da primete tek nakon što im se ovaj bio približio gotovo nadohvat ruke.

Rita uhvati Doka za ruku i izusti puna nade – Dok, pa to je belac!

– Običan otpadnik našeg društva – odvрати Dok.

– Možda. Ali ipak je belac kao i mi!

Rita je u njemu videla slamku spasa za koju bi se kao davljenik mogla uhvatiti. Znala je vrlo dobro da Apači ne ubijaju žene belaca koje uhvate. Ali, isto je tako vrlo dobro znala šta se s njima kod njih dešava.

Dok je odlučio da pokuša da izdejstvuje da se ovaj pasji sin založi kod Apača bar za Ritu. Međutim, možda je upravo on bio taj koji ju je želeo za sebe.

Tek kada im se sasvim približio videli su da se radi o starcu. Premda je živeo s Apačima već dugi niz godina, starac je još uvek jahao osedlanog konja.

Oslanjajući se rukama o sedlo on se obrati Doku – Nema nikakve svrhe da se boriš! Možeš samo da pogineš.

– Svakako – odvрати Dok. – Ali će isto tako bar dvadesetak vas poći sa mnom. Ipak ćete morati dobro da se potrudite, amigo.

– Naši ratnici mogu da čekaju. Siguran sam da tvoje rezerve vode ne mogu da traju večno.

– Zar ne možete da nam pomognete? – umeša se Rita u razgovor. – Pa, vi ste belac isto kao i mi!

Starac se uopšte nije osvrtao na Ritine reči već nastavi.

– Da li si ti čovek koga traže Bartolo i vojska iz Kamp San Karlosa?

Dok klimnu glavom i reče. – Ja sam taj. Ali, odakle ti to znaš?

– A od koga bih mogao to da saznam ako ne od Bartola lično? Predajte se, i Apači vam neće nauditi. Kasnije možete sa Bartolom da pregovarate o vašoj daljoj sudbini.

Starac htede da okrene svog konja i da se vrati Apačima kada Dok dreknu nišaneći pri tome svojom dvocevkom u njega. – Stani malo matora palikućo! Ukoliko se samo mrdneš, teško da ćeš proživeti još koju godinu.

– Oni tamo su moji dobri prijatelji – odvрати starac pokazujući u pravcu Apača. – Ukoliko bi to učinio, oni bi te zajedno sa tvojom ženom masakrirali.

– A šta bi ti imao od toga? – upita ga Dok ironično. – Nije valjda da misliš da bi naša smrt mogla da te ponovo oživi?

Starac je svojim bezizražajnim pogledom i dalje netremice buljio u Doka.

– A odakle poznaješ Bartola? – upita Dok nakon izvesnog vremena.

– Upravo zbog njega moraš da umreš. Očigledno znaš i suviše o njegovim, odnosno našim poslovima koje bi ti, kao što mi Kigan reče hteo da sprečiš. Stvarno mi je žao, ali, on je jedini čovek koji je spreman da nam prodaje puške. Jedini način da

odavde izvučete živu glavu bio bi da nam navedete ime nekog drugog trovca koji ne traži toliko mnogo kao Bartolo za svoju robu. To ime bi moglo da se pretvori u magičnu reč koja bi eventualno mogla da vas izvuče odavde.

Bartolo je dakle trgovao oružjem, a njegov snabdevač je očito bio komandant Kamp Sant Karlosa koji ga je i pored izjave Klarise Markunos osudio kao ubicu na smrt! Sada su stvari polako dolazile na svoje mesto. Njih dvojica, Bartolo i pukovnik Bišop su očigledno saznali za dolazak čoveka za vezu koga su presreli i iz koga su izvukli da je trebalo njemu, Doku da prenese zadatak da prekine ovu prljavu trgovinu. Nakon toga su ga verovatno smakli, a sada nameravaju da isto to urade i s njim.

– Ako je tako kao što ti kažeš, onda nam nisu potrebna čuda da se izvučemo odavde – reče Dok bez mnogo razmišljanja. – Ja vam mogu prodati puške i to ne onakve stare tandžare kao što vam prodaje Bartolo. A pošto i on to zna, pokušava na sve načine da me se reši.

Dok dogradi jednu od „vinčesterki” koju je pripremio za borbu, te je dobaci starcu. Ukoliko je njegova pretpostavka bila tačna da pukovnik Indijancima isporučuje puške iz starih rezervi, tada Bartolo Apače sigurno nije snabdevao novim „vinčester-

kama” koje su imale šaržer sa osamnaest metaka, nego sa zastarelim naoružanjem koje se koristilo još za vreme građanskog rata.

– Pa, ovo je prava „vinčesterka” – uzviknu starac oduševljeno.

– S njom možeš da pucaš osamnaest puta, a da je ne puniš! – reče Dok.

– Znam. Već sam viđao ovakve puške.

No, Dok i pored toga uze drugu „vinčesterku” i ispali strahovitom brzinom jedno za drugim svih osamnaest metaka u vazduh. Time nije želeo da imponuje starcu, nego Apačima koji su mirno očekivali ishod njihovog razgovora.

Nakon toga, Dok mu dobaci novu „vinčesterku” i dodade – Ovo je moj poklon za poglavicu! Municiju će međutim morati da kupi. Ali, ne od Bartola, pošto bi kod njega za nju morao đavolski mnogo da plati. Bilo bi mnogo pametnije kada bi tvoja crvena braća počela sa mnom da trguju.

– Da li su to Bartolovi ljudi? – upita starac pokazujući na onu trojicu koje je Dok toga jutra smakao,

– Moguće – odgovori Dok. – Već i po tome vidiš da pokušava svim sredstvima da spreči da uđemo u posao.

Starac okrete svog mustanga i dobaci. – Čekaj ovde!

Dok se na to bespomoćno isceri. Šta drugo mu je preostajalo nego da čeka?

Starac se još jednom okrete i upita – Koliko „vinčesterki” bi mogao da nabaviš?

– Onoliko koliko poglavici treba i koliko može da plati.

– A koliko tražiš za njih?

– O tome možemo kasnije da razgovaramo. Siguran sam da ćemo se lako dogovoriti.

– Kako se zoveš?

– Dok! Dok Holidej!

Starac odjaha u pravcu Apača.

– I misliš da će ovo upaliti? – upita Rita sa nevericom.

– Neka nam providenje pomogne ako ne upali! – odvrati Dok. Prolazili su minuti koji su im se činili dugi kao večnost.

Odjednom se iz pravca gde su se nalazili Apači začu pucnjava iz druge „vinčesterke”. Doku se činilo da je išla iz ruke u ruku sve dok nisu ispraznili ceo šaržer.

– Izgleda da su zagrizli – izusti Dok. – A ako je tako, onda smo već na pola puta da se živi izvučemo odavde.

Kada su Apači poterali svoje konje, Rita se prestrašeno pribi uz Doka koji je imao utisak da i njemu srce kuca u grlu, a ne u grudima. Apači se međutim iznenada ponovo zaustaviše dok su im se i dalje približavali jedino starac i još druga dva ratni-

ka. Sudeći po opremi koju je imao na sebi jedan od njih je bio poglavica lično. Oba Apača su u držali „vinčesterke” koje im je Dok poslao.

– Ako sam te dobro razumeo, onda te Bartolo proganja zato što želi da spreči da nam prodaš ovakve puške – reče starac.

– Upravo tako!

Starac počeo da prevodi. Poglavica je tražio četiri stotine „vinčesterki” na što je Dok laka srca pristao.

– Veliki Soko se čudi kako to da si ovamo poveo i ženu – nastavi starac.

– Zbog onog nitkova Bartola mi nije preostalo ništa drugo nego da je povedem sa sobom, pošto bi je inače ubio. A tek sada ću morati da se pripazim, pošto sam mu sa svojom cenom upropastio trgovinu. Verujem da od sada više nećete kupovati one zastarele puške koje bledoliki davno već ne koriste.

– Da, ali ti nam još uvek nisi rekao svoju cenu – reče starac.

Ovim razgovorom je bio pripremljen teren za cenkanje koje je bilo dugo i uporno i sa jedne i sa druge strane pošto Dok nije želeo da Apači bilo šta posumnjaju. No na kraju su Dok i poglavica ipak uspeli da na obostrano zadovoljstvo nađu zajednički jezik.

– Kada i gde ćeš nam isporučiti „vinčesterke”? – upita poglavica na kraju preko svog tumača.

– Ti i tvoji ljudi ćete me videti uskoro sa kolima punim pušaka. Ne mogu, međutim, da vam kažem tačno vreme i mesto, pošto nemam dovoljno ljudi da bih mogao svuda da se odbranim od Bartola i njegovih plaćenika.

Starac i poglavica počеше da se nešto dogovarati, zatim se uz silno gestikulisanje oprostise od Doka i krenuše nazad.

– Poglavica ti je poručio da ne moraš više da se brineš zbog Bartola i konjice iz San Karlosa – dobaci mu starac dok su odlazili. – Postaraj se da što pre dopremiš puške.

Uskoro se začu topot preko stotinu konja i Apači nestadoše u pravcu zapada.

Sada su konačno mogli da odahnu. Dok poče zadovoljno da se ceri dok Rita sve ovo još uvek nije mogla da razume. Nekoliko puta je bezuspešno pokušavala nešto da kaže, da bi ga na kraju ipak upitala – Zar stvarno misliš da im doturiš te puške?

– Svakako da ne – odgovori Dok dok ju je vodio prema konjima.

– Ali, da bih spasao našu kožu bio bih spreman da i đavolu prodam svoju, a isto tako i tvoju dušu.

Nakon što su uzjahali, uputiše se u suprotnom pravcu od onog kojim su krenuli Apači.

– Pošto će nas sada Apači ostaviti na miru, možemo najpre da ode-

mo do tvog ranča i da vidimo šta se tamo dogodilo.

Pukovnik Bišop je pun mrzovolje sedeo u sedlu i zurio u vatru. – Kigan, ako sutra ne kreneš sa mnom na sever, onda ću ja krenuti sam sa svojom vojskom.

– Ali, Luis! – odvrati Bartolo. – Pa na severu su Apači!

– Kako sada to da razumem? – upita pukovnik sumnjičavo.

– Šta ovo sad treba da znači? – reče Bartolo uvređen.

– Da se ti možda ne uzdaš u to da će Indijanci ubiti Doka ili da će nam ga možda čak dovesti svezanog? Kigan Bartolo odmahnu glavom – Pa, ti imaš samo dva odreda, a Apača je više od četiri stotine. Ovde smo u blizini Fort Sonore.

– Sa dva odreda ja mogu da nateram u beg preko osamsto Apača. Pa oni nisu vojnici. U ratu sam sa jednim jedinim odredom naterao preko hiljadu pobunjenika u bekstvo. – Jedino što Apači dobro znaju to je da jašu.

– Ali ovi ovde su pored toga još i dobro naoružani!

Neka potmula uznemirenost je lebдела u vazduhu. Hoće li se već jednom pojaviti taj prokleti Kortni da mi javi da su Apači uhvatili Doka ili da su ga možda čak i ubili, pomisli Bartolo. Pogledom je tražio svoje ljude koji su bili okupljeni oko zasebne vatre. Mič je odmah shvatio

značenje njegovih pogleda, no mogao je samo neprimetno da odmahne glavom

Odjednom se, međutim, začu neko komešanje. No, bili su to samo stražari koji su se smenjivali. Bartolo više nije mogao da krije svoje razočarenje.

– Sutra krećem na sever! – reče Bišop.

Bartolo klimnu glavom. – Ja ću te sa mojim ljudima pratiti.

– Ništa drugo nisam ni očekivao – odvrati pukovnik i umota se u svoj dugački šinjel kako bi udobnije mogao da zaspi. – Laku noć, Kigan!

Nakon nekoliko trenutaka Bartolo se podiže i krenu do vatre pored koje su sedeli njegovi ljudi.

– Sto mu gromova! – procedi razdražljivo dok se smeštao između Miča i Buča. – Indijanci se još uvek ne javljaju, a od Džeta, Erla i Kodija ni traga ni glasa. Nemoguće da je taj pasji sin jednostavno nestao. Jedino da su mu u međuvremenu izrasla krila, pa da je uspeo da se izvuče.

– Očigledno da jesu – izusti Džefri.

Bartolo ga besno ošinu pogledom i prosikta – A ko je tebe uopšte šta pitao, žutokljunče jedan?

– Pa, inače bi već odavno čuli nešto od starog Kortnija ili pak od naših ljudi – dodade Džefri ne osvrćući se mnogo na Bartolovu opasku.

– Očigledno da su oni otišli suviše na sever – reče Bartolo.

– Da, ali je Dok onda otišao još dalje – procedi Džefri.

– I to pešice, ha?

– Ne nego zahvaljujući krilima – nastavi prepirku Džefri.

– Pa, ti si stvarno običan idiot! – dreknu Bartolo.

– Neka sam i idiot, ali šta će biti ako ga ni sutra ni prekosutra ne budu uhvatili?

– Možda si u pravu. Povlačim ono što sam rekao o idiotu – reče Bartolo sada već pomirljivijim tonom, a zatim nastavi zagledavši se u svakog od svojih ljudi koji su do tada nemo pratili njihov dijalog. – Pukovnik se sprema da sutra krene na sever.

Džefri, koji nikako nije mogao da se smiri, klimnu uz podrugljiv smešak glavom i reče – Pa, zar niko ovde ne kapira celu stvar? Dok Holidej upravo to i želi da bi se lakše vratio u grad.

– Dobro, ako si tako pametan, onda predloži šta da radimo – upita Bartolo.

– Najbolje bi bilo da se vratimo kući i da natovarimo puške za naše crvene prijatelje. Ukoliko Dok i ima neki opipljiv dokaz, ne može ga sigurno iskoristiti u ovoj divljini. Dakle, mora da se vrati u San Karlos Siti. A tamo ćemo mu mi prirediti divan doček koji će ga uz dva metka koštati glave.

– Ti stvarno misliš da si posisao svu pamet ovog sveta, zar ne? Taj

kurvin sin je verovatno već prikupio toliko dokaznog materijala protiv nas da će upotrebiti svoja, kako ti kažeš, krila da sa dokazima odleti što pre za Feniks. A onda smo svi mi ovde završili svoje.

– Kako mi? – upita Džefri. – To važi možda za pukovnika, ali ne i za nas. Mi ćemo uzeti poslednjih osamsto pušaka i odnećemo ih Apačima, a zatim ćemo se lepo zauvek izgubiti odavde.

Za kratko vreme nastao je opšti tajac. Svi su nekako zamišljeno buljili u vatru koja je polako dogorevala.

Tišinu prekide Bartolo svojim promuklim glasom. – U redu ljudi, sutra se vraćamo kući.

Bartolo je sada bio rešen da ipak poslušati Džefrijeve savete dok je pukovnik mirno spavao odmarajući se za sutrašnji povratak na sever. Međutim, obojica su očigledno pravili račun bez krčmara. A krčmar je ovoga puta bio crveni čovek!

Pucnji probudiše pred svitanje vojnike i Bartola i njegove ljude. Indijanci su nadirali sa svih strana. Borba je iz minuta u minut postajala sve žešća i bespoštednija, dok su iz logora neprekidno odzvanjali krici ranjenih.

Bartolo nije mogao da veruje svojim očima kada je video da su ih napali Apači. Jedina uteha mu je bila ta što im je prodavao jedino stare puške a ne neku drugu vrstu oružja. On

i njegovi ljudi odlučili su da pokušaju da se izvuku iz ovog pakla. Međutim, kada su pokušali da se probiju do svojih konja, morali su da se pomire sa činjenicom da bi svaki pokušaj izvlačenja iz ovog obruča bio ravan samoubistvu, pošto je čitav logor vrveo od Apača, a ujedno je bilo i pitanje da li bi im pukovnikovi ljudi uopšte dozvolili da se tek tako izgube.

Konjanici su se borili kao lavovi. Uspeli su da izdrže prvi iznenadni nalet Apača i da zadrže konje na okupu. Usred oblaka prašine koji su podizali mustanzi Apača, stajao je pukovnik Bišop sa sabljom u jednoj i revolverom u drugoj ruci. Ni časa nije gubio kontrolu, nego je i za vreme najžešće borbe odlučnim glasom izdavao naredjenja.

Indijanci su imali sve veće gubitke, tako da je njihov obruč sve više popuštao. Bartolo je bio van sebe od besa. – Potražite poglavicu, a pre svega matorog Kortnija i ubijte ih! – dovikivao je svojim ljudima koji su pucali što su brže mogli. Pogledom su tražili ovu dvojicu koju su zahvaljujući Bartolovim poslovima lično poznavali. Međutim, ni jedan ni drugi očigledno nisu bili u blizini.

Kada je sunce u potpunosti bilo izašlo od Indijanaca nije više bilo ni traga ni glasa. Bilo je mnogo mrtvih i sa jedne i sa druge strane. Ranjenici su neprestano dopremeni do im-

provizovane poljske bolnice gde su dva lekara imala pune ruke posla.

Neki sedokosi, u vojsci već ostareli poručnik, išao je od jednog do drugog poginulog Apača i dugo zagledao njihovo naoružanje. Na kraju je pozvao grupu vojnika i naredio im da pokupe sve puške koje su Apači čak i u smrti grčevito držali u rukama.

Primitivši ovo, Mič odjuri do Bartola kako bi ga upozorio. – Sada smo stvarno u gadnom sosu – procedi Bartolo. Nije bilo nikakve sumnje da je poručnik shvatio da se ovde radilo o puškama koje su nestale iz Kamp San Karlosa.

– Najbolje bi bilo da se što pre odavde izgubimo – reče Buč.

– Samo mirno, ljudi! – odvrati Bartolo.

U trenutku kada se začuo znak trube za pokret, ispred Bartola se pojavi jedan od pukovnikovih ljudi i reče – Pukovnik zahteva da smesta dođete do njega!

Bartolo krenu, ne osvrćući se na zabrinute poglede svojih ljudi.

Pukovnik Bišop je stajao sam ispred gomile od oko pedesetak pušaka. Jednu od njih je držao u rukama kada se Bartolo pojavio. – Čini mi se da si mi nešto bio obećao, Kigan! – reče i gurnu mu pušku u šake.

Bartolo je vrlo dobro znao o kojim puškama se radi, tako da uopšte nije morao bolje da ih zagleda.

– Izgubio sam preko dvadeset ljudi – reče pukovnik ledenim glasom.

– A svi su ubijeni ovim puškama.

Bartolo vrati pušku na gomilu i mirno odvrati – Ove puške si mi ti prodao, Luis! Nisi imao ništa protiv da ih odnesem na sever i da ih tamo preprodam Navaho Indijancima. Nemoj to nikada da smetneš s uma! A to što su ih i oni preprodali, to zaista nije moja krivica.

Pukovnik se na to samo namršti i reče – Moraću o ovome da podnesem izveštaj. Moji oficiri insistiraju na tome. Ja se vraćam za Kamp San Karlos, a ti uzmi svoje ljude i pobrini se kako god znaš da taj prokleti Dok već jednom zauvek nestane. Ukoliko ti to ne pođe za rukom, više se ne pojavljuj u San Karlos Sitiju.

Bartolo se nasmeja podrugljivo – Šta ja to čujem, Luis? Da ne sanjam možda, ha? Čini mi se da i ti u svemu ovome nisi ništa lošije prošao od mene. Obojica smo u istom sosu i neću dozvoliti da svu krivicu svališ na mene, a da se ti lepo izvučeš. Upamti to Luis.

– Dovedi Doka ili se ne pojavljuj! – prosikta pukovnik.

– Pokret! – dreknu pukovnik Bišop odsečnim glasom, obraćajući se svojim vojnicima.

Bartolo opsova glasno i uputi se ka svojim ljudima koji su sa nestrpljenjem očekivali da čuju ishod njihovog razgovora. Svi su u međuvreme-

nu već bili osedlali konje. Bez ijedne reči, Bartolo se vinu u sedlo dok su ga ostali zabezeknuto posmatrali. Kada su se uverili da Bartolo nije imao nameru da im bilo šta saopšti, i oni uzjahaše.

Bartolo ih je vodio ponovo na sever, dok se pukovnik sa svoja dva odreda, odnosno onim što je od njih nakon bitke ostalo, uputio nazad prema Kamp San Karlosu.

– Šta sad ovo treba da znači? – upita konačno Mič. – Da ne nameravaš možda da potražiš matorog Kortnija kako bi mu očitao bukvicu?

– To prokleta pseto mi je postavilo ultimatum – procedi Bartolo sav crven u licu od besa.

– Ko? Dok? – upita Buč začuđeno.

– Ma koji Dok! Pukovnik! Onaj isti pukovnik koji toliko toga ima meni da zahvali. A sada me jednostavno odbacuje kao običnog gubavca. Pa zar Kigan Bartolo to da mu dozvoli?

Mič se isceri i reče. – To nikako. Trgovali smo puškama iz njegovog magacina, zar ne? Spreman sam to da izjavim pod zakletvom pred bilo kojim sudom. A isto tako i da je pukovnik ne samo bio upoznat s tim nego da nam je on to predložio!

– U pravu si Mič! – dodade Buč. – I ja sam spreman da svedočim. A pošto postoje dokazi za to da puške potiču iz Kamp San Karlosa svaki sudija će morati da nam veruje.

– Bez obzira na sve, moramo što pre da se domognemo tog Doka Holideja – odvrati Bartolo.

– Ali, ne ovde i ne na ovaj način. Vidiš li koliko nas je! Apači će nas masakrirati pre nego što pronađemo makar i najmanji trag. Očigledno da su totalno podivljali kada su i nas napali – izusti Buč.

Bartolo je međutim i dalje ostajao uporan. – Hoću da ščepam onog prokletog Kortnija za gušu i da iz njega izvučem šta Apači odjednom imaju protiv nas. A onda ću im još reći da više neće dobiti ni jednu jedinu pušku.

– Čisto sumnjam da će ti uopšte dozvoliti da dođeš do reči – dobaci Mič sumnjičavo vrteći glavom.

Vrlo brzo se pokazalo da je Mičova sumnja bila osnovana. Nepunih desetak minuta kasnije ugledaše grupu Apača na kojima se odmah videlo da nisu baš prijateljski raspoloženi i da ne dolaze da bi s njima pregovarali. Bartolo i njegovi ljudi na to poteraše svoje konje nazad prema odredima konjice.

Pošto su Apači odmah odustali od dalje potere, Bartolo je odlučio da ostanu na određenom rastojanju, tako da Bišop ne može da ih vidi.

– Isto to je trebalo da uradimo i kada smo proganjali Doka – reče Džefri. – Indijanci su nam sigurno uzeli za zlo to što smo mi izigravali prethodnicu konjice. Sada mi je ja-

sno zašto ništa nismo čuli od Džeta, Erla i Kodija. Sve mi se čini da ih nikada više nećemo videti.

Bartolo je ipak bio ubeđen da će uspeti ponovo da stekne poverenje Apača čim im budu doturili sledeću isporuku pušaka.

Kao da mu je čitao misli Mič upita – Ne nameravaš valjda stvarno da im još jednom isporučiš puške?

Bartolo se isceri i reče. – Naši crveni prijatelji plaćaju suvim zlatom, Možda će nam ovaj put poći za rukom da ustanovimo odakle ga nabavljaju. Pomisli samo da bi mogao jednog dana da izmeriš tvoju Džudit svim zlatom.

Svi se na to glasno nasmejaše dok im se polako vraćalo dobro raspoloženje.

* * *

Apači su do temelja spalili Ritin ranč. Dok je zbog toga odlučio da je povede sa sobom u San Karlos Siti.

Mrak je počeo da pada kada su umorni stigli do grada. Zaustavili su se ispred hotela gde je Dok privezao sva tri konja kojih su zahvaljujući Bartolovim ljudima uspeali da se do-
mognu.

Recepcionareve oči se zasjaše od iznenađenja kada je pored plavuše prepoznao Doka. – Mister Dok Holidej, vi? – upita razrogačenih očiju dok je otvarao knjigu gostiju kako bi mogli u nju da se upišu. Dok mirno

uze olovku, a zatim zastade kada je u knjizi ugledao ime Džordž M. Meknil iz Baltimora. Doku je bilo poznato da srednje slovo znači Milan.

– Da – reče recepcionar užurbano. – Džentlmen iz Baltimora je stigao juče. Obavestio sam ga o čitavoj gužvi u koju ste zapali.

– Konačno! Gde je sada? Da nije možda u svojoj sobi?

– Rano jutros je negde odjahao, ser! No, pošto još uvek nije izmirio svoj račun pretpostavljam da će se uskoro vratiti.

– Obavestite me čim dođe. A sada nam dajte sobu – reče Dok i počeo da ih upisuje u knjigu gostiju.

Recepcionar mu pruži ključ. – Soba broj sedam. Džentlmen iz Baltimora je smešten u sobi odmah do vas.

– Mister i misis Holidej! Kako to lepo zvuči! – reče Rita nežno uhvativši ga pod ruku, dok su se penjali stepenicama ka sobi.

Međutim, čim su ušli, začulo se kucanje na vratima.

– Džordž Meknil, kućo stara! Ulaži! – reče Dok kada je ugledao svog starog drugara na vratima.

Džordž Meknil je bio krupan, visok šezdesetogodišnjak koji je za svoje godine odlično izgledao. Imao je crvenu kosu prošaranu sedima. Izgled su mu kvarili jedino brojni ožiljci na licu, koje je zaradio još kao mladić.

Osmeh mu nije silazio sa lica dok je ulazio u sobu. Snažno je potapšao

Doka po ramenu, a zatim se obratio Riti – Ja sam Meknil! Drago mi je što smo se upoznali.

– Gde si se smucao ovih dana? – upita Džordž Meknil.

– To bi ja trebalo tebe da pitam – odvрати Dok. – Ja sam već više od dve nedelje u ovom kraju.

– To sam već čuo. A isto tako sam čuo i da te progoni čitava konjica Sjedinjenih Država. Recepcionar je bio toliko usplahiren dok mi je sve to pričao, da sam danas krenuo da potražim tvoj grob – reče Meknil kroz smeh.

– Sedi!

– Ne bih želeo da vam smetam – izusti Meknil i krenu prema vratima. – Možemo i kasnije o svemu da razgovaramo.

– Čekaj! – reče Dok koji je vrlo dobro znao zbog čega je njegov stari prijatelj hteo kasnije s njim da razgovara. – Ako se radi o prodaji pušaka Apačima, onda slobodno možeš pred njom da govoriš. Silom prilike je i Rita saznala ono što ja znam.

Džordž Meknil zastade na vratima, a zatim se vrati i sede. – Zar te konjica ne progoni samo zbog onog duela?

– Neko vreme mi se činilo da je zbog toga – odgovori Dok.

– Hajde, govori! – požurivao ga je Meknil.

Dok počne da mu priča o događaju u hotelu, kada je morao u samoodbra-

ni da ubije majora Markunosa, kao i o tome da su ga izveli pred sud i osudili na smrt i pored toga što je misis Markunos mogla da potvrdi njegove navode da se radilo o samoodbrani.

– Iz magacina tvrđave Kamp San Karlos je nestalo ukupno osamsto starih uskladištenih pušaka koje potiču još iz vremena građanskog rata – upade mu Meknil u reč. – Taj slučaj je ti trebalo da razjasniš. Očigledno da su ti tipovi nešto nanjušili čim su ti namestili ovu igru.

– Jedino što ja nisam ništa o tome znao, ali zato mogu da pretpostavim kako su oni došli do te informacije. Seti se samo izveštaja koji sam uputio prošle godine. Očigledno da se i ovde radilo o izdaji. Nemoj molim te pokušavati da me ubediš da nisam u pravu. Ovi su od početka znali da ću se ja pojaviti da proverim čitavu stvar.

– Smiri se, Dok! I ja sam prošle godine čitao to tvoje pismo. Ne možemo da tvrdimo da se radi o izdaji ako za to nemamo dokaza.

– To nije bilo pismo, stari moj – odvрати Dok ljutito. – Pisma sam pisao možda svojoj pokojnoj tetki, a ne onima u Feniksu. Ja njima šaljem argumentovane izveštaje i tvrdim i sada da u samom vojnom vrhu ima izdajnika. Zahvaljujući jednom od njih ja sam ovde za dlaku izbegao da ostanem kraći za glavu. Ovi šakali ovde su sve tako sredili da je za

mnom raspisana poternica, tako da neprestano moram da bežim kako bih onemogućio neku protuvu da se domogne raspisane ucene.

– Stvar sa poternicom ćemo već nekako srediti. – reče Džordž Meknil kroz smeh.

– Ti ovo suviše olako shvataš, stari moj! – reče Dok ogorčeno.

– Dajem ti svoju reč da će se to srediti. A sada da čujem dalje!

Dok sleže ramenima – Oružje Indijancima preprodaje ovdašnji trgovac stokom. Izvesni Kigan Bartolo. Njegovo ime se ovde susreće na svakom koraku.

Meknil klimnu glavom.

– Naravno da mora da ima nekog u tvrđavi, jer puške inače ne bi mogle tek tako da nestanu. Sve mi se čini da se ne radi samo o jednom čoveku nego o više njih. Čak je lako moguće da je neko od oficira umešan.

– Sumnja se na komandanta! – reče Meknil. – No, ja se nadam da ćemo uspeti da prikupimo dokaze koji će demantovati sve glaslne, a da ćemo ujedno otkriti prave krivce.

– I to po mogućstvu vojnike ili eventualno oficire sa nižim činom – dodade Dok podrugljivo.

Džordž Meknil se ponašao kao da je prečuo ovu ironičnu primedbu.

– Hajde da se malo pozabavimo tim trgovcem – reče i ustade sa stolice.

– Veoma lako je moguće da me on još uvek tamo u divljini traži zajed-

no s odredima konjice iz Kamp San Karlosa.

– Svi vojnici su se pre otprilike dva sata vratili u utvrđenje – reče Meknil. – Komandant se vratio sa dva odreda iz pohoda protiv Apača. U borbi su izgubili ukupno dvadeset ljudi.

Doku je sada tek postao jasan smisao reči koje mu je uputio Kortni kada je rekao da ne moraju više da se brinu zbog Bartola i konjice.

– Ma koji pohod protiv Apača? – procedi Dok podrugljivo. – Krenuli su da bi mene pronašli, a eto u šta se to pretvorilo.

Dok zatim nastavi s izveštajem o zbivanjima proteklih dana. Džordž Meknil je ponovo seo i prilično mirno slušao Dokovu priču. Izraz lica mu je postajao sve mračniji tek kada je saznao kako mu je pošlo za rukom da ih Apači puste. – Pa, time si naterao Apače da napadnu naše vojnike – prekide ga Džordž Meknil. – Bilo bi pametnije da to preskočiš kada budeš sastavljao pismeni izveštaj!

– Uopšte mi ne pada na pamet da to izostavim. Radilo se na kraju krajeva o mojoj glavi, a u silnoj žurbi se ničega pametnijeg nisam setio – odvrati Dok slegnuvši ramenima. – Apači su napali pukovnika Bišopa njegovim sopstvenim oružjem i tom prilikom su mu smakli onu dvadeset-

toricu. Mek, ja mislim da jedan takav izrod zaslužuje da bude obešen.

– Ne zaboravi Dok da zasad samo sumnjamo na pukovnika!

Dok na to samo odmahnu glavom i reče: – Kakav je to komandant koji nema pojma šta se u njegovom utvrđenju dešava? Ako je on predvodio ta dva odreda, onda je to dokaz da je i on umešan. Srećna okolnost za njega je bila što su ga napali Apači. Na taj način je mogao da ovaj svoj izlet proglasi pohodom protiv Apača, mada se radilo o lovu na jednog čoveka, a taj sam bio ja.

– Porazgovaraću sa Klarisom Markunos – reče Meknil. – Ti za sada nemoj ništa da preuzimaš. Kada obavim razgovor sa misis Markunos odjahaću do tvrđave.

– Idem i ja s tobom!

– Ne! Ne mrdaj iz hotela. Rita, pobrinite se da ne napušta sobu dok se ne vratim.

Džordž Meknil ustade i uputi se prema vratima.

– Mek, nemoj suviše da se uzdaš u svoj oficirski čin – dobaci mu Dok.

– Moje iskustvo govori da su preprodavci oružja najbezobrazniji od svih kriminalaca.

– Trudiću se da iskoristim ovo tvoje iskustvo – odvrati Meknil, koji je već bio kod vrata, zatim se nakloni Riti i napusti sobu.

– Šta, on je oficir? – upita Rita začuđeno. – Nekako mi ne liči na pravog oficira.

– Njega ne možeš da porediš sa drugim oficirima. Niko mu nije ravan!

– Rekao je da ne smeš da napuštaš sobu. Znači li to da ti je odredio neku vrstu pritvora?

Dok se nasmeja i reče – Ne, to znači da želi da čitavu stvar sam obavi. Odnosno barem zasada.

– A da li to znači da možemo da odemo dole i da nešto pojedemo?

– Svakako!

* * *

Prvo što je Kigan Bartolo uradio po povratku, bilo je da se okupa. Para je ispunjavala čitavu prostoriju dok je ulazio u kadu. Njegovi ljudi su radije otišli da pićem isperu prašinu koja im se sakupila u grlima. Bartolo je jedino Buču naredio da ode do utvrđenja, kako bi proverio da li se pukovnik Bišop vratio.

Dve lampe su osvetljavale prostoriju u kojoj se Bartolo kupao. Upravo je sapunjabo kosu, kada se pojavio Buč.

– Šta, zar si se već vratio? – upita Bartolo. – Da i tebi nisu slučajno izrasla krila kao našem prijatelju Doku?

– Nisam ni išao u utvrđenje – odvrati Buč svojim pomalo kreštavim glasom.

- A zašto nisi?
- Video sam ispred hotela konje Kodija, Erla i Džeta – procedi Buč.
- Ne vidim šta je u tome toliko strašno da bi pravio takvu grimasu. Pa dobro, gde su ta trojica? Mogli su mi se bar javiti kada su stigli – reče Bartolo i nastavi da se sapunja.
- Dok je dojahao na njihovim konjima u grad!
- Bartolo izlete kao oparen iz kade.
- Što mi to nisi odmah rekao? – dreknju ljutito.
- Mislio sam da je najbolje ako ti ispričam sve po redu.
- Jesi li uopšte siguran u to što govoriš?
- Video sam ga svojim sopstvenim očima. Silazio je s onom plavušom niz stepenice, a zatim su nestali u hotelskom restoranu. Kada sam video ona tri konja napolju, pomislio sam naravno da su Erl, Kodi i Džet u hotelu, a ne on.
- Da li te je video?
- Taj je toliko zagrejan za tu plavušu da ne vidi dalje od sopstvenog nosa. Stalno je piljio u nju što nije ni čudo kada se uzme u obzir kako je građena.
- Ko je bio još s njima? – upita Bartolo dok se užurbano oblačio.
- Kako ko još? Pa, bili su sami!
- Bili su sami i on te dakle nije primetio? – ponovi Bartolo još jednom.
- Tako je. Prošli su tako blizu da je Dok skoro naleteo na mene.

- Pa, zar nisi nosio revolver?
- Buč ga pogleda zapanjeno.
- Bartolo dreknju van sebe od besa
- Zašto ga onda nisi jednostavno upucaao?
- Buč ga pogleda zabezeknuto i izusti – Da budem iskren toga se uopšte nisam setio.
- A od kada si ti to postao iskren, ha?
- Jedino što mi je prošlo kroz glavu bilo je da te odmah o svemu obavestim.
- Eto, to si sada uradio. A sada mrdni malo tu svoju stražnjicu i potraži ostale.
- Buč izjuri napolje kako bi što pre pronašao Miča, Bena i Džefrija. Bartolo užurbano uskoči u čizme, a zatim stavi šešir na glavu i uze opasač sa revolverima koji je visio na vratima. Začuvši ljude pred vratima, Bartolo dugim koracima istrča iz kuće.
- Idemo ljudi! Sada nam se pruža mogućnost da rešimo sve nastale probleme.
- Izašavši na ulicu, Bartolo i njegovi ljudi se užurbano uputiše prema hotelu. Tek je počinjalo da se smrkava. Na ulici su ljudi zastajali i okretali se za ovom petoricom koji u koračajući jedan pored drugog zauzimali gotovo čitavu širinu ulice. Ispred hotela nisu ugledali nijednog privezanog konja. Bartolo zastade.
- Buč, gde su ti prokleti konji?

Od Buča nije dobio nikakav odgovor. Tek kada ga je besno ošinio pogledom ovaj reče. – Prokletstvo, izgleda da je taj kurvin sin ponovo negde odjahao.

– A možda ih je konjušar smestio u štalu? – dobaci Mič.

– Buč idi i pogledaj!

– Gde? – upita Buč preplašeno.

– Idi i proviri kroz prozor restorana. To je onaj drugi levo od vrata. Buč opreno pređe ulicu, zatim se uputi do onog prozor da bi se već nakon kratkog vremena ponovo vratio. – Sede za stolom u ćošku i mirno večeraju.

– Ima li u restoranu puno ljudi?

– Pravo da ti kažem na to nisam obratio pažnju – priznade Buč.

– Idemo onda! Ne obazirite se na plavušu!

Sva petorica potegoše revolvere i uputiše se prema ulazu u hotel.

Jeli su Dokovo omiljeno jelo. Pasulj s ovčetinom preleven ljutim sosom od čilija. Oboje su bili gladni. Uz večeru su pili crno meksičko vino. Dok je namerno bio odabrao sto u uglu, kako bi mogao da vidi ko sve ulazi u restoran. To je bio učinio iz čiste navike, a ne zato što je nešto slutio. No i pored toga mu se učinilo da je za sve prekasno kada je na vratima ugledao onu petoricu, Držali su revolvere uperene u njega i Ritu. U restoranu je bilo negde oko desetak drugih gostiju. U trenutku kada se

na vratima pojavio Bartolo sa svojim ljudima, u restoranu nastade mučna tišina. Bartolo je prišao polako njihovom stolu. Ostala četvorica su se nalazila na otprilike tri koraka iza njega. Po dvojica sa svake strane.

– Od vas nećemo ništa, mis! – reče Bartolo grubim glasom. – Možda vam i nije poznato da je džentlmen pored koga sedite ubica za kojim je raspisana poternica, pošto ga je ovdašnji sud osudio na smrt.

Dok polako ispusti nož i viljušku iz ruku. – Da li ste sigurni u to što tvrdite? A da niste vi možda ono pseto koje prodaje puške Apačima?

– Ustanite i pođite mirno sa nama napolje! Sprovešćemo vas do šerifa.

Dok se polako podiže sa stolice ne spuštajući pogled sa Bartolovih očiju u kojima se ogledao trijumf što je konačno uspeo da ga se domogne. Dokova početna tromost kojom se podizao sa stolice odjednom se pretvori u munjevitu akciju.

Jednom rukom je posegao za stolom na kome se nalazila još uvek topla večera, dok mu se u drugoj ruci već našao njegov „kolt”. Istovremeno nogom gurnu stolicu na kojoj je Rita sva preplašena sedela, tako da se ona koji delić sekunde kasnije našla na podu. Dok podiže gotovo do visine grudi sto za kojim su sedeli, tako da su pucnji prvih metaka zamrli u buci koju je stvaralo posuđe, kada je uz prasak palo na pod.

Sa stolom u ruci koji je koristio ujedno i kao zaklon i kao hladno oružje, Dok jurnu napred.

Bartola je bukvalno pregazio dodatno ga onesposobivši preciznim udarcem noge u glavu.

Buča, koji se nalazio sa njegove desne strane, je jednim metkom poslao u horizontalu, dok je ostalu trojicu stolom prignječio uza zid.

Sve ovo se odigravalo neverovatnom brzinom. Nakon što je pomerio sto unazad, Džefri, Mič i Ben padoše na kolena, da bi ih Dok zatim dokusurio još po jednim udarcem stola po glavi.

Buka koja je bila prouzrokovana ovim sukobom prisutnima se učinila gotovo nestvarnom. Sva četvorica Bartolovih revolveraša su uspjeli da upotrebe svoje revolvare. Uspjeli su međutim da ispale samo po jedan metak pre nego što ih je Dok onesposobio. Svi meci koje su Mič, Buč, Džefri i Ben ispalili zarili su se u masivni sto koji je Holidej još uvek držao u svojim rukama.

Dok se polako povlačio unatrag, dok je očima neprekidno pratio svaki pokret u restoranu. Nije međutim mogao da uoči bilo kakvo kretanje osim Bučovog, koga je pogodio u rame i koji je sada sa pritisnutom šakom o povređeno rame pokušavao da na kolenima napusti restoran. Dok odluči da ga pusti.

U trenutku kada je na podu ugledao Ritu, prestrašeno ispusti sto iz ruke i jednim skokom se nađe pored nje, gazeći pri tome čizmama po razbijenom posuđu i ostacima hrane.

Kao avet bleđa, Rita je ležala na podu. Dok je nežno uze u naručje. U istom trenutku ona otvori oči i začuđeno ga pogleda.

– Je li sve u redu? – upita Dok. – Da nisi slučajno povređena?

– Šta se uopšte desilo? – upita Rita zbunjeno.

Dok je polako podiže na noge. Dva muškarca i jedna žena užurbano primakoše četiri stolice kako bi Rita mogla da legne. Hteo ne hteo, Dok je morao da je prepusti dvema starijim gospođama koje su se tu zatekle, pošto su u međuvremenu počeli da pristižu brojni znatiželjnici. Zajedno s njima u restoran uđoše šerif i nekoliko njegovih pomoćnika, kao i njegov stari prijatelj Meknil.

Oficir Džordž Milan Meknil je mogao i smeo da se legitimiše kao general.

– Svi su samo onesvešćeni! – Konstatova šerif nakon što je pogledao Bartola i trojicu njegovih revolveraša.

– A ja sam već pomislio da si ih sve ubio – reče Meknil pogledavši Doka. – Koji je od njih taj Kigan Bartolo?

– Ovaj ovde! – reče šerif. – Odmah ga uhapsite! – naredi Meknil.

Šerif ga pogleda i izusti sa nevericom: – Ali, to je mister Bartolo, ser!

– Rekao sam da ga uhapsite! Naknadno ćemo vam podneti dokaze iz kojih jasno proizilazi kakvim se poslovima taj bajni džentlmen bavi, odnosno da preprodaje puške Apačima.

– Dobro, ali na vašu odgovornost ser.

– Svakako! Pokupite i ostale. Strpajte čitavu bandu iza rešetaka! – dreknu Meknil.

– Stavite im lisice na ruke – naredi šerif svojim pomoćnicima.

Bartolo i njegovi ljudi su bili spremni na sve, kada su ušli u restoran. Držali su revolvere u rukama i mislili su da je čitav svet njihov. A sada su gotovo svakog od njih morali bukvalno da iznose napolje. Zajedničko im je bilo sada to što su umesto revolvera nosili lisice na rukama.

Rita se u međuvremenu bila oporavila od posledica pada i pretrpljenog šoka. Zabrinutog lica ona se uputi ka Doku. – Da li je sve u redu? – upita Dok i zagrlji je.

– Sigurno ti se nije ništa desilo? – izusti Rita brižnim glasom.

Džordž Meknil je u međuvremenu goreo od nestrpljenja – Odmah se vraćam – reče Dok i povede Ritu prema izlazu iz restorana. – Smestiću je samo na brzinu gore u sobu.

Už osmeh na licu, general na to samo blago klimnu glavom.

Nakon što je smestio Ritu u hotelsku sobu Dok se već nepunih pet minuta kasnije nalazio zajedno sa Džordžom Meknilijem na putu za tvrđavu Kamp San Karlos. Odlučili su da tih nekoliko stotina jardi prevale pešice.

– Razgovarao sam sa Klarisom Markunos – reče Meknil dok su užurbano koračali jedan pored drugog. – Ona ni šta ne zna o krađi pušaka. No, strašno me interesuje koji će razlog on da navede zbog koga je naredio da je za vreme trajanja sudskog procesa bukvalno strpaju u kućni pritvor. Sve što se događalo bilo je sa njegovim odobrenjem.

– Da li me to uši varaju ili ti to stvarno govoriš o komandantu Kamp San Karlosa?

– A šta misliš kuda smo krenuli? Rečeno mi je da se zove Bišop. Pukovnik Bišop! – odvrati Džordž Meknil razdražljivo,

– Primećuje se u tvom glasu koliko ti je krivo da je baš jedan pukovnik među kolovođama ove nečasne rabe.

– Vidi se po tome kako govoriš da nikada nisi bio vojnik, Dok! – prime ti Džordž Meknil.

– No i pored toga nisam za bacanje.

U komandi zatekoše desetak oficira koji su nemo stajali na okupu. U prostoriji je vladala prava pogrebna tišina.

Džordž Meknil i Dok ubrzo saznaše da je pukovnik Bišop izvršio samoubistvo nakon što je saznao šta se dogodilo u hotelskom restoranu. O svemu ovom ih je izvestio major Radler koga je pukovnik Bišop naimenovao svojim zamenikom pre nego što je sebi prosvirao metak kroz glavu.

– Zar je moguće da je u tim trenucima mislio još i na to? – upita Dok sa čuđenjem.

Džordž Meknil ga samo ošinu pogledom.

Da, da, pomisli Dok. Ja nikada nisam bio vojnik.

Džordž Meknil je obavljao sve formalnosti koje je u jednoj ovakvoj situaciji trebalo obaviti. Između ostalog, uspeo je da sredi da se povuče poternica koja je bila raspisana za Dokom. No, najpre je saslušao sve oficire u utvrđenju koji su svi manje ili više slutili zbog čega se pukovnik Bišop ubio.

Dok se ovde osećao suvišnim već zbog toga što je znao da ga Rita nestrpljivo očekuje. Uspeo je da se izgubi, a da to nije niko primetio.

U holu hotela ga je čekala Klarisa Markunos.

– Kako si? – upita Dok nakon što su se pozdravili kao stari znanci.

Ona ga tužno pogleda i reče.

– Upravo sam čula da nisi sam ovde u hotelu.

Dok klimnu glavom,

– Da li je ona... udata?

– Nije!

– I... vas dvoje ste odseli u jednoj sobi?

– Da.

Klarisa Markunos briznu u plač i izjuri pored njega na ulicu.

Dok se na trenutak dvoumio da li da krene za njom ili ne. Na kraju je ipak odlučio da potraži Ritu koja ga je čežnjivo iščekivala.

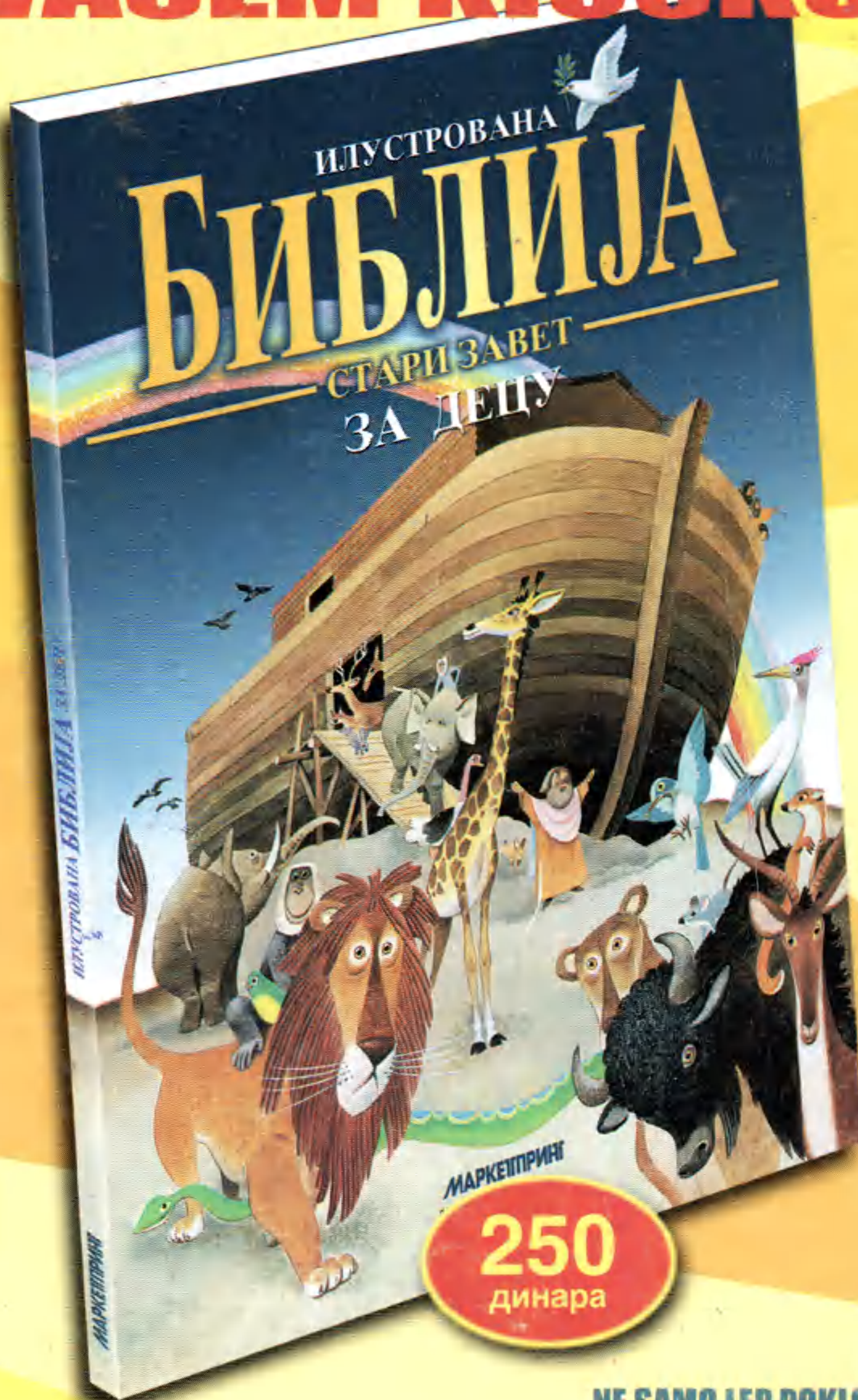
Sledećeg dana su on i Rita napustili grad. Nameravao je da je odvede u Globe. Džordž Meknil je krenuo sa njima. Pre nego što su uzjahali konje, Dok je želeo da se oprostí od Klarise, no ona je već bila otputovala.

Takav je život, ne ide baš uvek onako kako to želimo, zaključí on u sebi, pogleda u lepu Ritu i potera svog vernog Miga na zasluženi predah...

KRAJ

MARKET

POTRAŽITE NA
VAŠEM KIOSKU!



NE SAMO LEP POKLON
VEĆ I KORISNA LEKTIRA
ZA NASTAVU VERONAUKA

80 STRANA,
U PUNOM KOLORU,
KORICE PLASTIFICIRANE
SA ZLATOTISKOM

ISSN 0353-0000



9 770353 000002

00466

